

บทที่ 4

ผลการศึกษาวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยายโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษากลุ่มตัวอย่างกรณีศึกษาผู้พยายามฆ่าตัวตายในหมู่บ้านวังสูงใหม่ ตำบลหางดง อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาข้อมูลย้อนหลัง 2 ปี ระหว่าง เดือน มกราคม ปี พ.ศ 2541 ถึง เดือน ธันวาคม ปี พ.ศ 2542 จำนวน 8 ราย ผลการศึกษาผู้วิจัยได้แบ่งการอภิปรายออกเป็น 2 ประเด็นตามหัวข้อต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. สภาพทั่วไปอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่

1.1 บริบทตำบลหางดง

1.2 บริบทชุมชนบ้านวังสูงใหม่

2. ผลการศึกษา จากการสอบถาม สัมภาษณ์ สังเกตและจดบันทึก จากญาติ พี่น้อง และผู้เกี่ยวข้อง แพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่ตำรวจ จากกรณีศึกษาทั้งหมด 8 ราย พร้อมประเมินและวัดบุคลิกภาพโดยใช้แบบวัด MPI และการตรวจวัดสุขภาพจิต โดยใช้แบบวัด SCL-90 เฉพาะในกรณีผู้พยายามฆ่าตัวตายที่ยังคงมีชีวิตอยู่จำนวน 4 ราย

2.1 ข้อมูลพื้นฐาน

2.2 ประวัติส่วนตัว และประวัติครอบครัว

2.3 ภาวะสุขภาพ การเจ็บป่วยและความพยายามฆ่าตัวตาย

2.4 ผลการวัดบุคลิกภาพ โดยใช้แบบวัด MPI

2.5 ผลการวัดสุขภาพจิต โดยใช้แบบวัด SCL-90

2.6 สรุปและวิเคราะห์กรณีศึกษา

1. สภาพทั่วไปอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่

อำเภอฮอด เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดเชียงใหม่ ที่ตั้งอยู่ห่างจากตัวจังหวัดไปทางทิศใต้ประมาณ 88 กิโลเมตร สามารถเดินทางโดยรถยนต์โดยสารประจำทางสายเชียงใหม่ – ฮอด หรือรถยนต์ส่วนบุคคลไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 108 เดินทางมุ่งหน้าไปทางทิศใต้โดย ผ่านอำเภอหางดง สันป่าตอง คอยหล่อ จอมทอง ใช้เวลาเดินทางประมาณ 90 นาที ข้ามสะพานลำน้ำแม่แจ่มก็จะได้พบกับอำเภอฮอดดินแดน ที่มีคำขวัญประจำอำเภอฮอด คือ “ออบหลวงเลื่องชื่อชื้อชนยี่ถือนี่ประเพณี สวนสนเขียวขจี ฮอดเป็นศรีรวมผ่านชน”

อำเภอฮอด มีพื้นที่ทั้งหมด 1,593 ตารางกิโลเมตร โดยแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 6 ตำบล 58 หมู่บ้าน ได้มีการกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่น โดยแบ่งออกเป็น 6 องค์การบริหารส่วนตำบล 1 เทศบาล มีจำนวนหลังคาเรือนทั้งหมด 8,698 หลังคาเรือน มีประชากรทั้งหมด 42,361 คน แยกเป็นประชากรชาย 20,828 คน หญิง 21,553 คน ประชากรในพื้นที่ร้อยละ 70 เป็นชาวไทยพื้นราบ และอีกร้อยละ 30 เป็นชาวไทยภูเขาเผ่าต่างๆ เช่น กระเหรี่ยง ม้ง และชาวลีว การประกอบอาชีพส่วนใหญ่ร้อยละ 60 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำไร่ ทำนา ทำสวน พืชเศรษฐกิจที่สำคัญได้แก่ ถั่วลิสง ข้าว กระเทียม หอมแดง และมะเขือเทศ ร้อยละ 30 ประกอบอาชีพรับจ้างใช้แรงงานทั่วไป และอีกร้อยละ 10 ประกอบอาชีพอื่นๆ เช่น ค้าขาย ซ่อมเครื่องยนต์ รับราชการ เป็นต้น

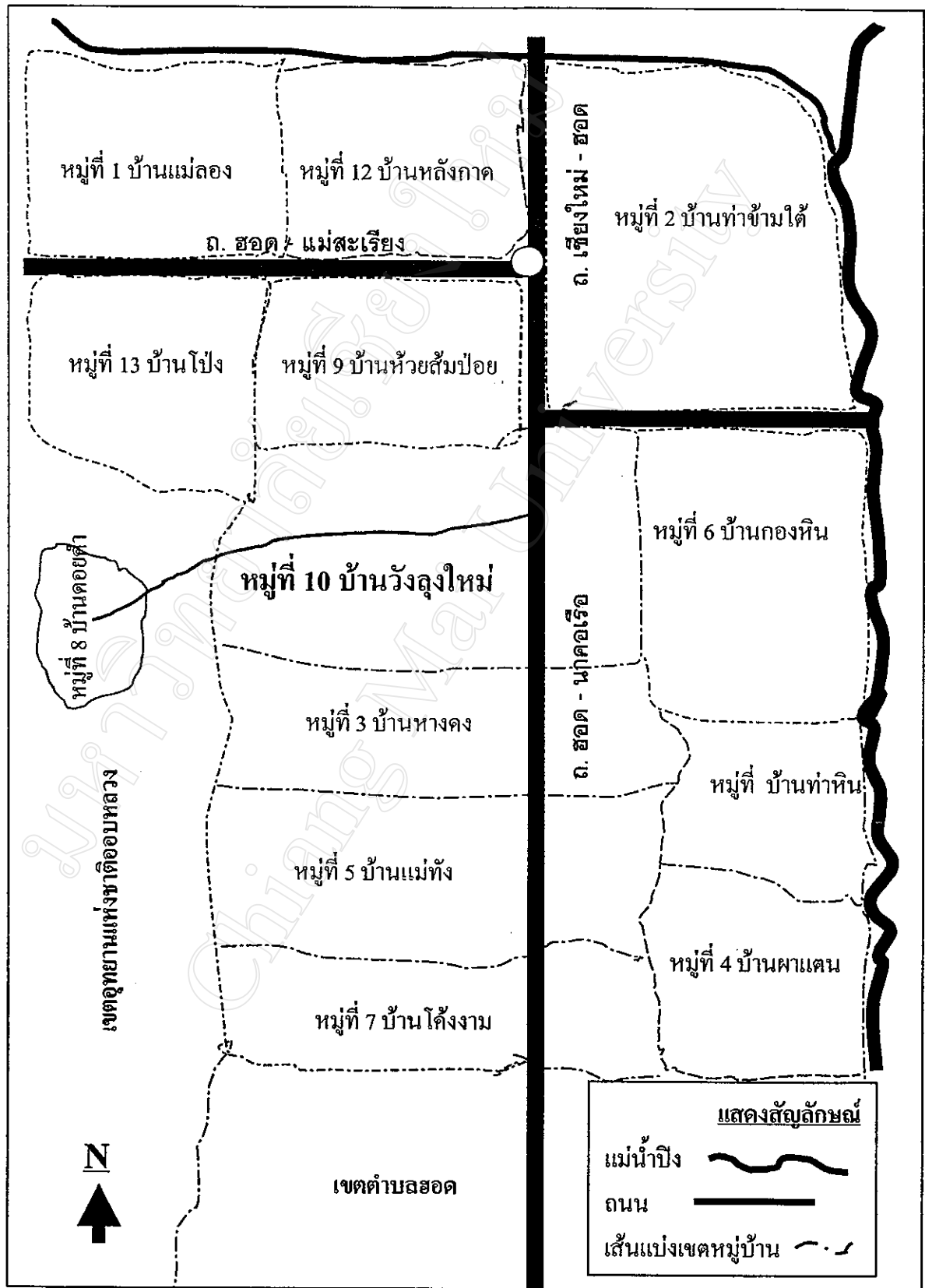
ตารางที่ 2 แสดงเขตปกครองและ ข้อมูลทั่วไป อำเภอฮอด

ตำบล	หมู่บ้าน	หลังคาเรือน (หลัง)	จำนวนประชากร			เขตการปกครอง อบต. / เทศบาล
			ชาย	หญิง	รวม	
หางดง	13	2,224	5,267	5,388	10,655	6 / 7
ฮอด	5	812	1,644	1,546	3,190	5 / 0
บ้านตาล	9	1,246	2,624	2,914	5,538	9 / 0
บ่อสลี	9	1,370	3,618	3,837	7,455	9 / 0
บ่อหลวง	12	2,037	5,432	5,249	10,681	12 / 0
นากอรี	10	1,009	2,243	2,599	4,842	10 / 0
รวม	58	8,698	20,828	21,553	42,361	51 / 7

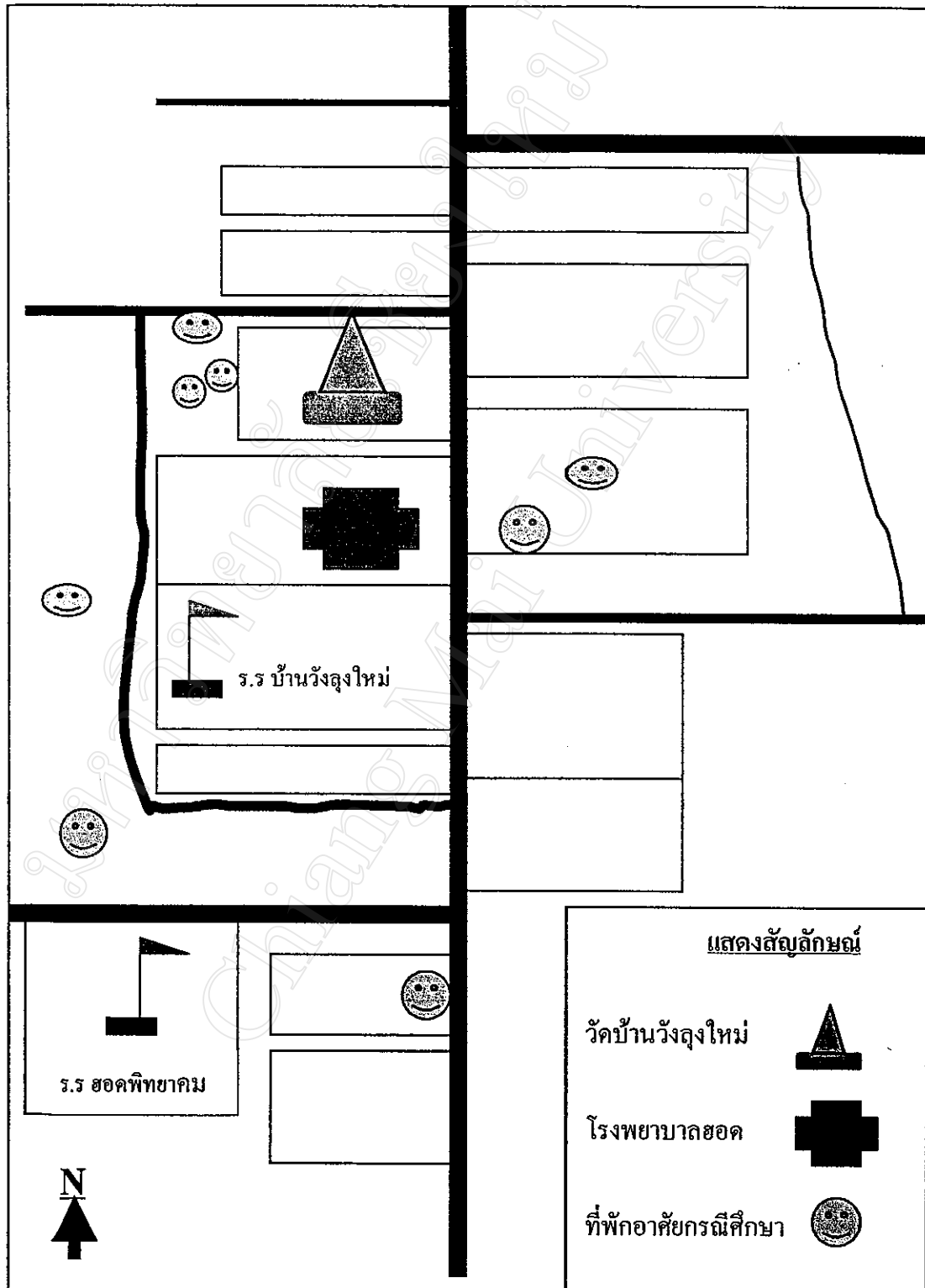
แผนภาพที่ 3 แสดงแผนที่จังหวัดเชียงใหม่

แผนภาพที่ 5 แสดงแผนที่ตำบลหางดง อำเภอฮอด

แผนภาพที่ 6 แสดงแผนที่หมู่บ้านวังลุงใหม่ ตำบลหางดง อำเภอฮอด

1.1 บริบทตำบลหางดง

ตำบลหางดง เป็นตำบลขนาดใหญ่ โดยแบ่งออกเป็น 13 หมู่บ้าน 2 เขตการปกครอง คือ ส่วนหนึ่งอยู่ในเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลหางดง จำนวน 6 หมู่บ้าน และอยู่ในเขตการปกครองของเทศบาลตำบลท่าข้าม จำนวน 6 หมู่บ้าน ตำบลหางดง มีจำนวนหลังคาเรือนทั้งหมด 2,224 หลังคาเรือน มีประชากรทั้งหมด 10,776 คน ประชากรในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นชาวไทยพื้นราบ ที่การประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำนาข้าว ทำสวนลำไย ทำสวนกระเทียม โดยมีการจ้างและใช้แรงงานจากประชากรชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยง ในอัตราวันละ 80 – 150 บาท ตามความยากง่ายของงานที่จ้าง มีวัดทั้งหมด 10 แห่ง และสถานศึกษา 9 แห่ง ด้านสุขภาพในแต่ละหมู่บ้านมีอาสาสมัครสาธารณสุขที่ได้ผ่านการอบรมคอยบริการให้ความรู้ ดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันโรค จำนวน 139 คน เมื่อเจ็บป่วยไม่สบายก็สามารถเดินทางไปรับบริการที่โรงพยาบาลฮอด โดยใช้เวลาในการเดินทางไม่นานนัก ปัญหาด้านสุขภาพที่สำคัญของประชาชนในเขตตำบลหางดง คือปัญหาด้านยาเสพติดและโรคเอดส์

ตารางที่ 3 แสดงข้อมูลพื้นฐาน ตำบลหางดง อำเภอฮอด

หมู่ที่	ชื่อบ้าน	จน.หลังคาเรือน	จำนวนประชากร			โรงเรียน / วัด	ผู้นำชุมชน / อสม.	ฆ่าตัวตาย / ปี	
			ชาย	หญิง	รวม			2541	2542
1	แม่ลอง	242	472	477	949	1/1	3/10	1	1
2	ท่าข้ามใต้	280	785	802	1,587	1/1	5/12	2	1
3	หางดง	194	415	416	831	1/1	3/10	1	0
4	ผาแคน	150	292	216	508	1/1	3/10	1	0
5	แม่ทั้ง	223	453	468	921	1/1	3/14	0	1
6	กองหิน	198	382	384	766	0/1	3/12	0	1
7	โค้งงาม	217	449	477	926	1/1	3/14	1	0
8	คอยคำ	101	282	275	557	1/0	3/5	0	0
9	ห้วยส้มป่อย	143	551	524	1,075	0/1	3/15	1	0
10	วังสูงใหม่	276	603	712	1,315	1/1	3/16	4	4
11	ท่าหิน	80	139	148	287	1/0	3/5	0	0
12	หลังกาด	212	355	373	728	0/0	3/11	1	1
13	บ้านโป่ง	77	166	160	326	0/1	3/5	0	1
	รวม	2,224	5,344	5,432	10,776	9/10	41/139	12	10

จากตารางที่ 3 จะเห็นได้ว่า บ้านวังลุงใหม่ เป็นหมู่บ้านขนาดใหญ่ ที่มีจำนวนประชากรมากถึง 1,315 คน และจากสถิติการฆ่าตัวตาย ในปี พ.ศ. 2541 ถึง พ.ศ. 2542 พบว่ามีผู้พยายามฆ่าตัวตาย จำนวน 8 ราย ซึ่งมากกว่าทุกหมู่บ้าน

1.2 บริบทชุมชนบ้านวังลุงใหม่ ตำบลหางดง

บ้านวังลุงใหม่ เป็นหมู่บ้านเป็นหมู่บ้านขนาดใหญ่ ที่ตั้งอยู่ในเขตตำบลหางดง ซึ่งตั้งอยู่ห่างไปทางทิศใต้ของที่ว่าการอำเภอฮอด ประมาณ 1 กิโลเมตร โดยมีอาณาเขตทิศเหนือ ติดต่อกับหมู่บ้านห้วยส้มป่อย และหมู่บ้านบ้านท่าข้ามใต้ ทิศใต้ ติดต่อกับหมู่บ้านหางดง ทิศตะวันออก ติดต่อกับหมู่บ้านกองหิน และทิศตะวันตก ติดต่อกับหมู่บ้านห้วยส้มป่อย และอุทยานแห่งชาติออบหลวง ลักษณะทางกายภาพของหมู่บ้านเป็นพื้นที่ราบ มีพื้นที่ทั้งหมด 3,785 ไร่ สำหรับการเดินทางมายังที่ตั้งของชุมชนสามารถใช้เส้นทางได้ 2 เส้นทาง คือ เส้นทางที่ 1 ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 108 ถนนสายเชียงใหม่ - ฮอด เส้นทางที่ 2 ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1035 ถนนสายคอยเต่า - ฮอด

ด้านการปกครอง บ้านวังลุงใหม่อยู่ในเขตพื้นที่การดูแลและรับผิดชอบโดยเทศบาลตำบลท่าข้าม การดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ จะอยู่ในรูปของคณะกรรมการหมู่บ้านเป็นผู้พิจารณา ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวได้มาโดยการคัดเลือก และแต่งตั้ง จากผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ภายในหมู่บ้าน เพื่อเข้ามาช่วยกันร่วมระดมความคิดในการพัฒนาหมู่บ้าน ในส่วนของการพัฒนาที่ต้องใช้งบประมาณ จะส่งผ่านสมาชิกเทศบาลเพื่อเสนอขอตั้งงบประมาณ จากเทศบาลตำบลท่าข้ามต่อไป

ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน จากการเล่าของพ่อหนานอิน วิญมา ซึ่งเป็นผู้สูงอายุ และเป็นมัลลทายก ประจำวัดบ้านวังลุงใหม่ ประกอบกับเอกสารบันทึกทางประวัติศาสตร์ของหมู่บ้าน ซึ่งไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ เดิมบ้านวังลุงตั้งอยู่ในพื้นที่ หมู่ที่ 3 บ้านวังลุงเก่า หรือบ้านทรายแก้วในปัจจุบัน ตำบลฮอด อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ สืบเนื่องจากรัฐบาลได้มอบหมายให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ได้ดำเนินการก่อสร้างเขื่อนภูมิพลขึ้นที่อำเภอสามเงา จังหวัดตาก และแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2507 ส่งผลให้น้ำจากเขื่อนภูมิพลหนุนขึ้นท่วมในพื้นที่ทำกิน ที่อยู่อาศัยของประชาชนในเขตพื้นที่ อำเภอคอยเต่า อำเภอฮอด ซึ่งหมู่บ้านวังลุงเก่า ก็ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์นี้เช่นกัน ดังนั้นทางหน่วยราชการอำเภอฮอด จึงได้จัดสรรที่อยู่อาศัยและพื้นที่ทำกินแห่งใหม่ให้กับประชาชนที่ได้รับผลกระทบในครั้งนั้น ในพื้นที่ว่างใกล้กับหมู่ที่ 6 บ้านกองหิน ตำบลหางดง อำเภอฮอด ในปี พ.ศ. 2507 ต่อมาประชาชนในหมู่บ้านได้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ทางอำเภอฮอดจึงได้มีมติให้แยกหมู่บ้านจากหมู่ที่ 6 บ้านกองหิน เป็นหมู่ที่ 10 บ้านวังลุงใหม่ ในปี พ.ศ. 2531

จำนวนประชากรและการประกอบอาชีพ บ้านวังสูงใหม่ปัจจุบันมีประชากรทั้งหมด จำนวน 1,315 คน แยกเป็นประชากร ชาย 603 คน ประชากร หญิง 712 คน มีทั้งหมด 276 ครอบครัวยุค ประชากรในหมู่บ้านจะมีอยู่ 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ กลุ่มชาวไทยพื้นราบประมาณ 164 ครอบครัวยุค และชาวไทยภูเขาเผ่ากระเหรี่ยง ประมาณ 112 ครอบครัวยุค ลักษณะการตั้งบ้านเรือน ส่วนใหญ่ชาวไทยพื้นราบจะตั้งบ้านเรือนตามแนวถนนสาย ฮอด - วังสูง ส่วนชาวไทยภูเขาเผ่ากระเหรี่ยงจะตั้งบ้านเรือนลึกเข้าไปตามแนวเขตอุทยานแห่งชาติออบหลวง การประกอบอาชีพประกอบอาชีพส่วนใหญ่ชาวไทยพื้นราบจะทำการเกษตรกรรมทำนาปลูกข้าว ทำสวนลำไย ปลูกหอมกระเทียม โดยใช้แรงงานจากชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยงในหมู่บ้าน ในอัตราวันละ 80 - 150 บาทแล้วแต่ความยากง่ายของงาน ถ้าไม่มีการจ้างงานชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยงก็จะเข้าไปเก็บของป่าในเขตอุทยานแห่งชาติออบหลวง เช่น หน่อไม้ ผักหวาน เห็ด แมลง จิ้งหรีด สัตว์ป่าขนาดเล็ก เช่น กบ เขียด นก แร่ เป็นต้น เพื่อขายแลกเงินซื้ออาหารประทังชีวิตไปวัน ๆ

ด้านสังคม ประเพณี วัฒนธรรม และความเชื่อของชุมชนผู้ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นชาวไทยพื้นเมือง มีขนบธรรมเนียมประเพณีเป็นของตนเองที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ และมีภาษาพูดเฉพาะของตนเอง เรียกว่าภาษา “คำเมือง” และยังมีภาษาเขียนของตนเองที่เรียกว่า “ตัวเมือง” หรือ “ตัวอักษรล้านนา” แต่ในปัจจุบันไม่ค่อยจะมีผู้สนใจศึกษาและสืบทอดมากนัก การติดต่อสื่อสารที่ใช้ในชีวิตประจำวันนิยมพูดเป็นภาษาคำเมือง และพูดภาษาไทยกลางเมื่อไปติดต่อกับราชการหรือติดต่อกับคนต่างถิ่นที่ไม่สามารถจะพูดภาษาคำเมืองได้ ชาวบ้านส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ โดยมีวัดบ้านวังสูงใหม่ เป็นศูนย์รวมจิตใจ ส่วนประเพณีต่าง ๆ เช่น ประเพณีการทำบุญในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา การเวียนเทียนในวันวิสาขบูชา วันมาฆบูชา วันอาสาฬหบูชา การทำบุญในวันเข้าและวันออกพรรษา ตลอดจนกิจกรรมของชุมชนที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรมในทางศาสนา ความเชื่อตามประเพณีของชาวบ้านที่ได้มีการปฏิบัติอยู่สืบต่อกันมาช้านาน เช่น การทำบุญตักบาตร การทำบุญขึ้นบ้านใหม่ การทำบุญถวายทานคันเงินคันทอง การทำบุญบวชเณร การทำบุญถวายผ้าพระกฐิน การทำบุญถวายทานข้าวใหม่ การทำบุญปล่อยหลวง ประเพณีไหว้ผีปู่ย่า ประเพณีเลี้ยงเสื่อบ้าน ประเพณีเลี้ยงพ่อเจ้า ประเพณีทานสลาก ประเพณีงานศพ งานปล่อยเจ้าสังข์ เป็นต้น ซึ่งการปฏิบัติกิจกรรมเหล่านี้ชาวบ้านจะมีการให้ความช่วยเหลือเอื้ออาทรซึ่งกันและกันเป็นอย่างดีเช่นการไป “ซอมข้าว” หรือร่วมทำบุญ ถ้ามีผู้ร่วมทำบุญมากจะแสดงถึงการมีศักยภาพของเจ้าภาพที่มีความเอื้ออาทรให้ความช่วยเหลือต่อผู้อื่น มีความสามัคคีให้ความร่วมมือต่อชุมชนมาก่อนเป็นอันดับ ถ้ามีผู้ร่วมทำบุญน้อย จะเป็นตัวชี้วัดอย่างหนึ่งของเจ้าภาพผู้จัดงานว่าเป็นผู้ที่ไม่ค่อยจะให้ความร่วมมือต่อสังคมส่วนรวม จึงมีผู้ร่วมงานน้อย

ด้านสุขภาพอนามัยและการพัฒนาคุณภาพชีวิต สถานที่ตั้งโรงพยาบาลประจำอำเภอ คือ โรงพยาบาลฮอด ตั้งอยู่ที่หมู่บ้านวังสูงใหม่ ซึ่งเป็นโรงพยาบาลขนาด 30 เตียง เริ่มก่อสร้างและเปิดให้บริการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 เป็นต้นมา มีแพทย์ประจำ จำนวน 3 คน พยาบาล เจ้าหน้าที่ และลูกจ้าง รวมทั้งหมด 113 คน ที่คอยให้บริการต่อประชาชนทั่วไป ในชุมชนหมู่บ้านวังสูงใหม่ มีกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข หรือ “อสม.” ที่เป็นผู้ปฏิบัติงานช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขด้านต่าง ๆ เช่น การดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค รายงานการเปลี่ยนแปลงข้อมูลพื้นฐาน การเกิด การตาย การย้ายถิ่นฐาน ตลอดจนจนถึงการเผยแพร่ความรู้และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่องสุขภาพอนามัยต่าง ๆ จำนวน 15 คน ซึ่งโดยปกติแล้วเมื่อเจ็บป่วยฉุกเฉินต่างๆ ส่วนใหญ่ประชาชนจะไปขอรับบริการที่โรงพยาบาลฮอดมากกว่าเพราะสะดวก และอยู่ใกล้ ปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของหมู่บ้านได้แก่ ปัญหายาเสพติดและโรคเอดส์ ซึ่งเป็นสาเหตุการตายที่สำคัญของการฆ่าตัวตาย และจากสถิติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 ถึงปี พ.ศ. 2542 พบว่ามีผู้ที่ทำร้ายตนเอง หรือพยายามฆ่าตัวตายภายในหมู่บ้านทั้งหมด 8 ราย มีผู้ฆ่าตัวตายสำเร็จ 4 ราย ไม่สำเร็จ 4 ราย

ด้านการศึกษา มีโรงเรียนบ้านวังสูงใหม่ เป็นโรงเรียนประถมศึกษา 1 แห่ง ตั้งอยู่บนพื้นที่ทั้งหมด 32 ไร่ 1 งาน 28 ตารางวา เริ่มก่อสร้างเมื่อปี พ.ศ. 2508 และเปิดสอนดำเนินการสอนในปีเดียวกัน ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมปีที่ 6 และในปี พ.ศ. 2541 เป็นโรงเรียนนำร่องโดยเปิดให้มีการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีจำนวนนักเรียนทั้งหมดจำนวน 725 คน ครูผู้สอน 21 คน นักการภารโรง 1 คน นอกจากนี้บ้านวังสูงใหม่ ยังเป็นสถานที่ตั้งของโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำอำเภอ คือ โรงเรียนฮอดพิทยาคม เริ่มเปิดดำเนินการสอนเมื่อ ปี พ.ศ. 2515 เป็นต้นมา ในปัจจุบันมีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 1,238 คน เปิดสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 3 จำนวน 4 สาขาวิชา มีครู 42 คน และครูอัตราจ้าง 2 คน

ด้านการประชาสัมพันธ์ เนื่องจากภายในหมู่บ้านยังมีประชากรกลุ่มหนึ่งที่เป็นชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยงที่มีฐานะยากจน จึงจำเป็นที่ทางคณะกรรมการหมู่บ้านจะต้องหาทางช่วยเหลือโดยการประสานงานไปยังหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอความช่วยเหลือส่งเสริมเพื่อให้มีรายได้พอกินพอใช้โดยมีอาชีพเสริมต่าง ๆ เช่น การส่งเสริมอาชีพให้กับกลุ่มสตรีดำเนินกิจกรรมทำน้ำพริกเผา น้ำพริกปลา ทำไม้เสียบลูกชิ้นส่งให้กับพ่อค้าคนกลางเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว การขอเงินช่วยเหลือจากกรมประชาสัมพันธ์ให้กับกลุ่มผู้สูงอายุ ผู้ติดเชื้อเอดส์ ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเอดส์ การออกบัตรสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาลฟรีให้กับ กลุ่มผู้มีรายได้น้อย เด็กแรกเกิดถึง 12 ปี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ พระภิกษุสงฆ์ ทหารผ่านศึก โดยกลุ่ม อาสาสมัครสาธารณสุข ร่วมกับกรรมการหมู่บ้าน ผู้ใหญ่บ้าน และเจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลฮอด เป็นผู้ร่วมกันพิจารณา

2. จากการศึกษา โดยการสัมภาษณ์ สอบถาม การใช้แบบวัดบุคลิกภาพ และแบบวัดสุขภาพจิต ตลอดจนถึงการสังเกตแบบมีส่วนร่วม การจดบันทึก จากกรณีศึกษาทั้งหมด จำนวน 8 ราย ได้ผลการศึกษาดังนี้

กรณีศึกษาที่ 1 ชื่อ นายศรีจันทร์ (นามสมมุติ) ปัจจุบันยังมีชีวิตอยู่

ข้อมูลพื้นฐาน

จากทะเบียนรายงานบัตรผู้ป่วยนอกที่มารับบริการโรงพยาบาลสอ เมื่อวันที่ 3 กันยายน พ.ศ. 2542 เวลา 17.30 น. พบว่ามี ชายไทย อายุ 52 ปี ญาติได้นำตัวส่งโรงพยาบาล ด้วยอาการ คื่นยาฆ่าแมลงไม่ทราบชนิด ประมาณ 1 ขวดกระชกแดง ก่อนนำตัวส่งโรงพยาบาลสอ อาการแรก รับผู้ป่วยไม่รู้สีกตัว รุ่มาตาขยาย 3 มิลลิเมตรเท่ากันทั้งสองข้าง มีกลิ่นยาฆ่าแมลงปนออกมาคับน้ำลาย แพทย์ได้ทำการช่วยเหลือขั้นพื้นฐานโดยการล้างท้องและให้น้ำเกลือ จนผู้ป่วยฟื้นจิตอันตราย แพทย์ได้ให้ผู้ป่วยได้นอนพักรักษาตัวที่โรงพยาบาลสอ เป็นเวลา 2 วัน ก่อนกลับบ้านแพทย์ได้ส่งไปพบเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาเพื่อให้บริการด้านจิตใจ (Mental-support) และได้ให้ยาคลายกังวล พร้อมกับนัดมาตรวจซ้ำเพื่อรับยาเดิมเดือนละ 1 ครั้ง

ประวัติส่วนตัว และประวัติครอบครัว

ชื่อ สมมุติ ลุงศรีจันทร์ ปัจจุบันอายุ 53 ปี สำเร็จการศึกษาสูงสุดชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อาชีพ รับจ้างทั่วไป รายได้ประมาณ 1,000 – 1,200 บาท ค่อเดือน รายจ่ายประมาณ 1,000–1,300 บาท ค่อเดือน บุคลิกลักษณะทั่วไป เป็นคนผิวขาวเหลือง รูปร่างอ้วนเตี้ยหัวล้าน ความสูงประมาณ 156 เซนติเมตร น้ำหนัก 52 กิโลกรัม จากการสังเกตและพูดคุยลุงศรีจันทร์อุปนิสัยก่อนข้างไปทางกระเทย โดยฟังจากน้ำเสียง กิริยาท่าทางที่แสดงจะคล้ายผู้หญิง เป็นคนอารมณ์ดีร่าเริง ยิ้มแย้มแจ่มใส ชอบสนุกสนาน เป็นผู้มีอิทธิพลไม่ตรีดี ชอบให้ความร่วมมือช่วยเหลือต่องานสังคม เป็นที่ชื่นชอบของทุกคนในหมู่บ้าน ภูมิลำเนาและชีวิตในวัยเด็กลุงศรีจันทร์ เป็นบุตรคนที่ 6 ในจำนวนพี่น้องทั้งหมด 8 คน ปัจจุบันมีลุงศรีจันทร์ และน้องสาวคนที่ 7 เท่านั้นที่มีชีวิตอยู่ พี่น้องคนอื่น ๆ เสียชีวิตไปหมดแล้ว ลุงศรีจันทร์ ได้เล่าถึงชีวิตส่วนตัวให้ฟังว่า ลุงศรีจันทร์กำพร้า พ่อ แม่ ตั้งแต่เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังจาก พ่อ แม่ เสียชีวิต ก็ต้องไปอาศัยอยู่กับญาติพี่น้อง เนื่องจากครอบครัวมีพี่น้องมาก จึงต้องแยกกันอยู่กับญาติ ๆ ส่วนตัวลุงศรีจันทร์ ไปอาศัยอยู่กับน้องของพ่อ จนอายุได้ประมาณ 15 ปี ก็ออกไปหางานทำที่กรุงเทพฯ และจังหวัดอื่นๆ ที่ใกล้เคียง เมื่อก็กลับมาอยู่บ้านกับน้องสาวคนที่ 7 เงินหมดก็กลับไปหางานทำใหม่ งานที่ได้ได้แก่ รับจ้างทั่วไป เช่น เป็นกูก

ร้านอาหาร ทำอาหารขายเอง เด็กเติมน้ำมันในสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง พนักงานขายรถยนต์ ทำงานต่าง ๆ เหล่านี้ได้ประมาณ 25 ปี เมื่อเบื่อก็กินทางกลับมาอยู่ภูมิลำเนาเดิม ลุงศรีจันทร์ บอกว่า เคยแต่งงานมาแล้วครั้งหนึ่งกับผู้หญิงในหมู่บ้านเดียวกัน จนได้บุตรสาว 1 คน แต่ต้องแยกทางกันก่อนที่ภรรยาจะคลอด โดยลุงศรีจันทร์ให้เหตุผลว่าสาเหตุเนื่องมาจากแม่ยายไม่ชอบในตัว ของลุงศรีจันทร์และมักจะหาเรื่องทะเลาะเป็นประจำ จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ต้องแยกทางจากภรรยา ปัจจุบันอดีตภร่ายังมีชีวิตอยู่ และอาศัยอยู่กับบุตรสาวซึ่งบุตรสาวได้แต่งงาน และมีหลานสาวแล้ว 1 คน อายุ 2 ขวบ ลุงศรีจันทร์เล่าว่า หลานสาวน่ารักมาก ปัจจุบันลุงศรีจันทร์ พักอาศัยในบ้านไม้ชั้นเดียวหลังคามุงกระเบื้อง ในหมู่บ้านวังสูงใหม่ ซึ่งเป็นบ้านของญาติที่กรุงเทพฯ โดยเขาให้อยู่ฟรี แต่ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้าต้องจ่ายเอง ภายในบ้านมีหลานสาวซึ่งเป็นบุตรของน้องสาวคนที่ 7 และสามี สำหรับการดำเนินชีวิตในครอบครัวของลุงศรีจันทร์เป็นไปตามอัตภาพ และมีปัญหภายในครอบครัวบ้าง มีปัญหาเรื่องสุขภาพของตัวเองที่มีโรคประจำตัวจำเป็นต้องรับยาเป็นประจำ และอาการป่วยทางจิตประสาทของหลานสาวและหลานเขย ตลอดจนมีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจด้วย นอกจากนี้ ลุงศรีจันทร์ยังทำหน้าที่เพื่อช่วยเหลือสังคม คือเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขในหมู่บ้านและจากการสังเกตขณะพูดคุยซักถาม ลุงศรีจันทร์ได้ระบายความรู้สึกในใจลึกๆ ที่อยากจะระบายให้ผู้วิจัยได้ฟัง คือน้ำเสียงที่ปนสะอื้น ใบหน้าแสดงถึงอารมณ์เศร้า ว่า “ตลอดช่วงระยะเวลา 50 กว่าปีที่ผ่านมามารู้สึกถูกโคดเคี้ยว เหมือนถูกทอดทิ้ง ให้อยู่แต่เพียงผู้เดียวมาโดยตลอด”

ภาวะสุขภาพ การเจ็บป่วย และการพยายามฆ่าตัวตาย

จากประวัติการมารับบริการรักษาที่โรงพยาบาลฮอด และการสัมภาษณ์ลุงศรีจันทร์ พบว่า ลุงศรีจันทร์ มีโรคประจำตัวคือ โรคความดันโลหิตสูง โรคกระเพาะอาหาร และโรควิตกกังวล (Anxiety) ต้องรับการรักษาด้วยยาอย่างต่อเนื่อง และจากประวัติการพยายามฆ่าตัวตายของลุงศรีจันทร์ที่ผ่านมามีพบว่า ได้พยายามฆ่าตัวตายถึง 3 ครั้ง โดยลุงศรีจันทร์ ได้เล่าให้ฟังดังนี้

การพยายามฆ่าตัวตายครั้งแรก ลุงศรีจันทร์เล่าให้ฟังว่าตั้งแต่ในสมัยพอจำความได้ตอนนั้นลุงอายุประมาณ 12 ปี ก็ได้พยายามฆ่าตัวตายโดยสาเหตุเนื่องมาจาก รู้สึกเหงา ว้าเหว่ ที่เห็นผู้อื่นมีพ่อแม่แล้วตนเองไม่มีประกอบกับความน้อยใจที่ต้องอาศัยอยู่กับผู้อื่นที่ไม่ใช่บิดามารดา ถูกดูคาวากล่าวเป็นประจำ และไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่งที่แน่นอน และคิดว่าไม่อยากจะเ็นภาระให้กับผู้อื่น จึงอยากจะหนีไปให้พ้นจากโลกนี้ พอดีไปพบน้ำมันก๊าดสำหรับจุดตะเกียง ประมาณ 1 ขวดแม่ใจ จึงตัดสินใจว่าขวดน้ำมันก๊าดมาคืบจนหมดขวด แต่ลุงและป้ามาพบและนำส่งอนามัย หมอสามารถช่วยชีวิตไว้ได้ ซึ่งจากข้อสังเกตของผู้วิจัย พบว่ากรณีศึกษาพยายามฆ่าตัวตายครั้งแรกนี้มีปัญหาและสาเหตุมาจาก การสูญเสียบิดามารดาตั้งแต่วัยเด็กส่งผลให้ลุงศรีจันทร์ขาดความรัก

ความอบอุ่น และรู้สึกว่าตัวเองไร้คุณค่า คิดว่าตนเองเป็นภาระให้กับผู้อื่นจึงตัดสินใจทำร้ายตนเอง ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มอาการอยู่ในกลุ่มอาการของภาวะซึมเศร้า (Depressive Neurosis)

การพยายามฆ่าตัวตายครั้งที่ 2 คือประมาณเดือนตุลาคม ปี พ.ศ. 2538 โดยใช้วิธีการแขวนคอตนเองกับซื้อม้าน สาเหตุเนื่องมาจากการทะเลาะกับน้องสาวคนที่ 7 เรื่องการไม่สนใจดูแลเลี้ยงดูลูก ๆ จนเป็นเหตุให้ได้รับอุบัติเหตุ ประกอบกับเกิดความน้อยเนื้อต่ำใจในชีวิตของตนเอง จึงกลับไปนอนเก็บตัวอยู่ในบ้านแต่เพียงผู้เดียวจนครุ่นคิดถึงเรื่องในอดีตที่ไม่สบายใจหลายๆ เรื่อง โดยเฉพาะคิดถึงบิดามารดา ญาติพี่น้องที่เสียชีวิตไปแล้ว ความน้อยเนื้อต่ำใจในชีวิตของตนเอง การที่ต้องพลัดพรากจากครอบครัว การดื่มน้ำมันก๊าดเพื่อพยายามฆ่าตัวตายในวัยเด็ก ประกอบกับเมื่อมองเห็นชื่อและเชือกที่แขวนไว้ข้างฝาผนังบ้าน จึงเกิดความคิดชั่ววูบที่อยากจะฆ่าตัวตายเพื่อหาทางออกให้กับชีวิตของตนเอง จึงตัดสินใจหยิบเชือกที่ฝาผนังห้องและนำป๊อบข้าวสารที่มีอยู่มาซ้อนต่อกันให้สูงขึ้น จากนั้นก็ผูกเชือกไว้กับซื่อ ส่วนปลายเชือกอีกข้างที่เหลือก็ทำเป็นบ่วงแขวนคอตนเองแล้วก็กระโดดลงไป ผลปรากฏว่าเชือกหลุดจากซื่อเพราะผูกเชือกไม่แน่น การกระทำครั้งนี้ไม่สำเร็จ จึงตัดสินใจทำเช่นเดิมอีกครั้ง โดยผูกเชือกให้แน่นขึ้น และนำป๊อบมาวางกันซ้อนให้สูงขึ้นกว่าเดิม จากนั้นก็ปีนขึ้นไปผูกเชือกกับซื่อและคอของตนเองใหม่อีกครั้งหนึ่ง เสร็จแล้วก็กระโดดลงไป การกระทำครั้งนี้ก็ไม่สำเร็จเพราะพอดิมีเพื่อนบ้านเดินผ่านมาพบจึงรีบให้การช่วยเหลือ แล้วนำส่งโรงพยาบาลรอดทันที

การพยายามฆ่าตัวตายครั้งที่ 3 คือเมื่อเดือน กันยายน พ.ศ 2542 ลุงศรีจันทร์พยายามฆ่าตัวตายโดยการดื่มน้ำยาฆ่าแมลงไม่ทราบชนิดเหตุผลของการคิดฆ่าตัวตายในครั้งนี้ สืบเนื่องมาจากลุงศรีจันทร์คิดมากเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจบีบคั้นและอยู่ในช่วงที่กำลังตกงาน ตลอดจนต้องรับภาระเลี้ยงดูหลานสาวและหลานเขยอีก 2 คน ก่อนการตัดสินใจที่จะดื่มน้ำยาฆ่าแมลง ลุงศรีจันทร์ รู้สึกเบื่อหน่ายกับชีวิตและคิดอยากตาย ลุงศรีจันทร์ เเล้วให้ฟังว่า ประมาณ 3 วันก่อนเกิดเหตุ ลุงศรีจันทร์ได้ไปซื้อยาฆ่าแมลงเพื่อไปฉีดฆ่าหนอนที่สวนลำไยซึ่งเป็นยาชนิดน้ำและผง โดยคนขายแนะนำยาทั้งสองผสมกันก่อนฉีด จะสามารถทำให้ตัวหนอนอยู่ได้นานและฆ่าแมลงตายได้หมด เมื่อลุงศรีจันทร์ใช้ยาฆ่าแมลงไปแล้วส่วนหนึ่งแต่ยังไม่หมด จึงนำไปเก็บแขวนไว้ที่เสาใต้ถุนบ้าน ในวันเกิดเหตุลุงศรีจันทร์ได้ไปช่วยงานทำบุญของเพื่อนบ้านและได้ดื่มเหล้าไปนิดหน่อย เสร็จงานก็กลับมานอนเล่นบนเปลที่ผูกแขวนไว้ใต้ถุนบ้าน นอนครุ่นคิดถึงเรื่องราวต่าง ๆ ที่ผ่านมามีในอดีต คิดถึงพ่อแม่ คิดถึงชีวิตในวัยเด็ก คิดถึงเหตุการณ์ที่เคยพยายามฆ่าตัวตาย การว่างงาน ค่าใช้จ่ายภายในบ้าน ฯลฯ และพอดิสายตาเหลือบไปพบซองยาฆ่าแมลงที่เหลือและยังแขวนเก็บไว้ ทันใดนั้นความคิดชั่ววูบที่อยากตายก็ปรากฏขึ้นมาในความคิด จึงเดินไปหยิบยาฆ่าแมลงที่เก็บไว้มากดืม พอดิหลานสาวมาพบและรีบบอกให้เพื่อนบ้านนำส่งโรงพยาบาลรอดทันที แพทย์ให้การช่วยเหลือโดยการล้างท้องและให้นอน

พักรักษาตัวอยู่ประมาณ 3 วัน ก่อนกลับบ้าน แพทย์ได้ส่งไปพบพยาบาลให้คำปรึกษา และจากการเล่าให้ฟังของพยาบาลประจำห้องให้คำปรึกษาได้ความว่าลุงศรีจันทร์ มีประวัติการเจ็บป่วยด้วยโรคความดันโลหิตสูง โรคกระเพาะอาหาร ภาวะซึมเศร้าจากการวิตก (Anxiety) ต้องรับประทานยาประเภทคลายกังวลเป็นประจำ ซึ่งยาเหล่านี้จะช่วยทำให้ผู้ป่วยได้รู้สึกผ่อนคลาย และคลายวิตกกังวลลงได้มาช่วงระยะหลังลุงศรีจันทร์ไม่ได้มารับยาตามนัด ขาดยาประมาณ 2 อาทิตย์

ผลการวัดบุคลิกภาพ โดยใช้แบบวัด MPI

และจากผลการวัดบุคลิกภาพ โดยใช้แบบวัด MPI พบว่า ลุงศรีจันทร์มีบุคลิก เป็นคนเก็บตัว หวั่นวิตกและนอนไม่หลับอยู่บ่อยๆ มีการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์อย่างไม่มีเหตุผล บางครั้งก็มีอารมณ์เศร้าบางครั้งก็มีอารมณ์ร่าเริงแจ่มใสจากบุคลิกภาพดังกล่าวจัดอยู่ในกลุ่มอาการ Introversion - Neuroticism และกลุ่มอาการของ Ambivert

ตารางที่ 4 แสดงผลการวัดสุขภาพจิต โดยใช้แบบวัด SCL-90

กลุ่มอาการทางจิต	ค่ามาตรฐาน		ผลการวัดสุขภาพจิต	
	T score	Raw score	T score	Raw score
Som ผิดปกติทางร่างกาย	50	0.64	83*	2.83
O-C ย้ำคิดย้ำทำ	50	1.19	81*	3.00
IS ไม่ชอบติดต่อกับผู้อื่น	50	1.04	58*	1.77
D ซึมเศร้า	50	0.93	91*	3.15
A วิตกกังวล	50	0.85	69*	2.7
H ก้าวร้าว	50	0.77	73*	2.16
PH กลัวโดยไม่มีเหตุผล	50	0.70	100*	4.00
PAR หวาดระแวง	50	0.99	81*	3.16
PHY โรคจิต	50	0.71	100*	3.6

* หมายถึง ผลการวัดทางจิตมากกว่ามาตรฐาน มีแนวโน้มเจ็บป่วยตามกลุ่มอาการทางจิต
> 85* หมายถึง ผลการวัดทางจิตมีค่า T-score มากกว่า 85

จากตารางที่ 4 พบว่าลุงศรีจันทร์ มีอาการทางจิต ภาวะซึมเศร้า กลัวโดยไม่มีเหตุผล สูงมากกว่า 85 ของค่า T-score ที่ 50 รองลงมาได้แก่กลุ่มอาการผิดปกติทางกาย ย้ำคิดย้ำทำ หวาดระแวง ก้าวร้าว วิตกกังวล และไม่ชอบติดต่อกับบุคคลอื่น ส่งผลให้เกิดอาการผิดปกติทางกาย เช่น ป่วยเป็นโรคความดันโลหิตสูง และโรคกระเพาะอาหาร

สรุป และวิเคราะห์กรณีศึกษาที่ 1 (ลุงศรีจันทร์)

จากการศึกษาพบว่า ลุงศรีจันทร์เคยมีประวัติการพยายามฆ่าตัวตายมาแล้ว 3 ครั้ง ด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน เช่น คืบน้ำมันก๊าด แขนคอ และคืบยาพิษ และยังได้ให้สัญญาณเตือนล่วงหน้าโดยบอกว่าไม่สบายใจหรือมีปัญหาที่จะใช้วิธีแก้ปัญหาด้วยการฆ่าตัวตายอีก สาเหตุของการที่ลุงศรีจันทร์พยายามฆ่าตัวตายมาจากการสูญเสียบิดามารดาตั้งแต่วัยเยาว์ ทำให้ขาดความอบอุ่นจากครอบครัว ชีวิตสมรสล้มเหลว ครอบครัวยากจน มีประวัติการเจ็บป่วยด้วยโรคทางกาย และโรคจิตประสาท ซึ่งตรงกับผลการวัดบุคลิกภาพ MPI ที่พบว่าลุงศรีจันทร์ มีบุคลิกภาพที่ค่อนข้างไปทาง Introversion – Neuroticism และ Ambivert เป็นคนชอบเก็บตัว หวั่นวิตก ซึมเศร้า ภาระงานมีอารมณ์แปรปรวนง่าย บางครั้งก็ร่าเริงแจ่มใส ซึ่งสอดคล้องกับการวัดผลทางจิต SCL-90 ที่พบว่าลุงศรีจันทร์ มีอาการทางจิต ภาวะซึมเศร้า กลัวโดยไม่มีเหตุผล สูงมากกว่า 85 ของค่า T-score ที่ 50 รองลงมาได้แก่กลุ่มอาการผิดปกติทางกาย ย้ำคิดย้ำทำ หวาดระแวง ก้าวร้าว วิตกกังวล และไม่ชอบติดต่อกับบุคคลอื่น ประกอบบุคลิกภาพและนิสัยส่วนตัวลุงศรีจันทร์เป็นผู้ที่มีนิสัยชอบเก็บตัว ย้ำคิดถึงเรื่องอดีต จึงทำให้เกิดอารมณ์เศร้า ท้อแท้ สิ้นหวัง หมดกำลังใจ เบื่อหน่ายตนเอง คิดว่าตนเองไร้ค่า ก่อให้เกิดความกดดัน คิดมาก เครียด หาทายออกได้ จึงเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมเข้ามาแก้ไขปัญหาค ด้วยวิธีการหนีปัญหา โดยการใช้สารพิษซึ่งเกิดจากการใช้ในอาชญากรรม กินเพื่อพยายามฆ่าตัวตาย ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า สาเหตุปัจจัย ที่ส่งผลให้ ลุงศรีจันทร์พยายามฆ่าตัวตายมาจากสาเหตุด้านครอบครัว ที่ส่งผลปัจจัยหลายด้านที่มากระทบและสนับสนุนซึ่งกันและกัน ปัจจุบันลุงศรีจันทร์ได้รับการดูแลรักษาจากโรงพยาบาลฮอด ทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ โดยนัดให้มารับยาและพบเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาเป็นประจำทุกเดือน

กรณีศึกษาที่ 2 ชื่อ นางสาวพร (นามสมมุติ) ปัจจุบันยังมีชีวิตอยู่

ข้อมูลพื้นฐาน

จากทะเบียนรายงานบัตรผู้ป่วยนอกที่มารับบริการโรงพยาบาลฮอด เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541 เวลาประมาณ 13.42 น. พบผู้ป่วยเพศหญิง อายุ 21 ปี ญาติได้นำตัวส่งโรงพยาบาลฮอด ด้วยการกียานอนหลับ จำนวน 28 เม็ด จากคำบอกเล่าของสามีผู้ป่วยก่อนนำตัวผู้ป่วยส่งโรงพยาบาลฮอด ประมาณ 1 ชั่วโมง ผู้ป่วยกียานอนหลับเกินขนาด และมีอาการง่วงนอนตลอดเวลา รุ่มาตาขยาย 5 มิลลิเมตรเท่ากันทั้งสองข้าง ความดันโลหิต 110 / 70 มิลลิเมตรปรอท แพทย์ได้ให้การช่วยเหลือโดยการล้างท้องและให้น้ำเกลือ จากนั้นได้ให้ผู้ป่วยนอนพักรักษาตัวที่โรงพยาบาลฮอด 2 วัน และก่อนส่งผู้ป่วยกลับบ้านแพทย์ได้ส่งไปพบเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาเพื่อให้

บริการด้านจิตใจ (Mental-support) และนัดติดตามเฝ้าดูพฤติกรรมและอาการทางร่างกายจากฤทธิ์ตกค้างของยานอนหลับ

ประวัติส่วนตัว และประวัติครอบครัว

ชื่อ สมมุติ นาง “สมพร” อายุ 23 ปี ความสูง 153 เซนติเมตร น้ำหนัก 43 กิโลกรัม เป็นคนผิวขาว ลักษณะนิสัยเป็นคน ชอบเก็บตัวขี้อาย ไม่ชอบพูดคุยกับคนแปลกหน้าที่ไม่สนิท ภูมิหลังและชีวิตในวัยเด็ก “สมพร” เป็นบุตรสาวคนโต มีน้องชายร่วมบิดามารดา 1 คน บิดาของสมพร รับราชการตำรวจประจำการอยู่ที่สถานีตำรวจภูธรอำเภอหาด มารดาทำหน้าที่แม่บ้านและค้าขายของใช้ทั่วไปเล็ก ๆ น้อย ๆ ในหมู่บ้าน เมื่อสมพรอายุได้ 9 ปี บิดาได้แยกทางกับมารดาไปมีภรรยาใหม่ เพราะบิดาเป็นคนเจ้าชู้ หลังจากนั้นประมาณ 3 ปี มารดาก็แต่งงานกับสามีคนใหม่ และได้มีน้องชายที่เกิดจากสามีคนใหม่อีก 1 คน ด้านการศึกษาสมพรเริ่มเรียนหนังสือที่โรงเรียนบ้านวังสูงใหม่ จนสำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากนั้นได้ไปศึกษาต่อที่โรงเรียนหอศพิทยาคม ซึ่งเป็นโรงเรียนประจำอำเภอ สมพรเรียนอยู่ในระดับพอใช้ ในระยะที่เรียนสมพรมีเพื่อนหญิงที่เรียนด้วยกันไม่มากเพราะโดยบุคลิกส่วนตัวของสมพรเป็นคนเงียบขรึม พูดน้อย ชอบเก็บตัว เวลามีปัญหา มักจะพูดคุยกับเพื่อนสนิทที่ซื่อๆ เท่านั้น แม่ของสมพรเล่าว่า สมพรเป็นคนขยันหลังจากเลิกเรียนจะช่วยแม่ทำงานบ้านทุกอย่างและเลี้ยงน้องชายคนเล็ก สมพรมีเพื่อนหญิงที่สนิทเพียงไม่กี่คน เขาเป็นคนไม่ชอบเที่ยว แต่ชอบอ่านหนังสือประเภทนวนิยายเรื่องสั้นเกี่ยวกับความรักของวัยรุ่น นิตยสารสำหรับวัยรุ่น บางครั้งก็นอนดูทีวี และฟังเพลงประเภทลูกทุ่งอยู่กับบ้าน เมื่อสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แล้วได้ไปสมัครทำงานเป็นพนักงานเก็บเงินค่าโดยสารรถเมล์ สาย เชียงใหม่ – หอด ได้เงินเดือนครั้งแรกเดือนละ 2,100 บาท ทำได้ไม่นานก็ได้รู้จักกับสามีคนปัจจุบัน ซึ่งเป็นพนักงานขับรถรถเมล์คันเดียวกับที่สมพรทำงานอยู่ สามีเป็นคน เงียบขรึม พูดน้อย คู่มือเล่นกีตาร์ มีภูมิลำเนาเดิมเป็นคนอำเภอค้อยเหลือ เป็นลูกชายคนเล็ก และมีพี่สาวหนึ่งคนที่แต่งงานและแยกไปอยู่กับสามีที่หมู่บ้านใกล้เคียง ทั้งคู่คบกันได้ประมาณ 1 ปี ก็ตัดสินใจแต่งงานกันตอนนั้นสมพรอายุประมาณ 19 ปี ส่วนสามีอายุได้ 20 ปี ทุกวันนี้ทั้งสองยังคงทำงานอาชีพเดิม และทำงานอยู่ด้วยกัน รายได้เมื่อรวมกันแล้วประมาณ 5,000 – 6,000 บาทต่อเดือน รายจ่ายประมาณ 5,000 บาทต่อเดือน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นค่าสาธารณูปโภค และค่าเล่าเรียนของน้องชายคนเล็ก ปัจจุบันสมพรและสามีมีบุตรชาย 1 คน อายุ 2 ขวบ ภายในครอบครัวมีสมาชิกทั้งหมด 5 คน ประกอบด้วยแม่ สามีของสมพร ลูกของสมพร น้องชายคนเล็ก และตัวของสมพร ด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว จากข้อมูลที่ได้จากเพื่อนบ้าน ได้กล่าวว่า ครอบครัวนี้ เป็นครอบครัวที่อบอุ่น รักใคร่กันดี ขยันช่วยกันทำงานหาเงิน มาระยะหลังได้ข่าวว่าสมพร กลุ้มใจ วิตกกังวลกลัวสามีจะไปมีภรรยา

ใหม่ เพราะสามีหน้าดำคล้ำ ประกอบกับได้ข่าวว่ามีผู้หญิงมาชอบ กลัวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับครอบครัวของตนเองจะเหมือนกับที่บิดาของตนทิ้งแม่ไปมีภรรยาใหม่ จึงกลัวใจและวิตกกังวลมาก สมพรพยายามหาหาวิธีการแก้ไขด้วยตนเองอยู่ระยะหนึ่ง ในที่สุดได้ตัดสินใจไปปรึกษาพูดคุยกับเพื่อนหญิงรุ่นพี่คนหนึ่ง ซึ่งสมพรสนิทและบ้านอยู่ใกล้กัน ซึ่งเขาได้แนะนำให้สมพรทานยานอนหลับเพื่อจะได้หลับ และลดความวิตกกังวลกับปัญหาดังกล่าว สมพรไม่ไปปฏิบัติตามที่เพื่อนแนะนำและปล่อยปัญหาทิ้งไว้โดยไม่ได้อะไรทางแก้ไข

ภาวะสุขภาพ การเจ็บป่วย และการพยายามฆ่าตัวตาย

จากประวัติการรักษา การสัมภาษณ์ ซักถาม ข้อมูลส่วนตัวของสมพร และจากผู้เกี่ยวข้อง เช่น มารดา สามี น้องชาย เพื่อนบ้าน เพื่อนสนิท ครู เป็นต้น ได้ข้อมูลว่า สมพร เคยมีประวัติเกี่ยวกับการพยายามทำแท้งด้วยตัวเอง โดยการซื้อยาขับเลือดมารับประทานหนึ่งครั้ง ซึ่งเหตุผลในการกระทำครั้งนี้ คือ หวาดระแวง ไม่มั่นใจในตัวสามี วิตกกังวลกลัวสามีจะมีภรรยาใหม่ จากการที่ได้ยินเพื่อนบ้านเล่าให้ฟังเกี่ยวกับพฤติกรรมของสามี ซึ่งในระบายนั้นประจำเดือนของสมพรไม่มาตามกำหนดได้ไปตรวจที่โรงพยาบาลสอด จึงทำให้ทราบว่าตนเองตั้งครรภ์ได้ ประมาณ 2 เดือน และในขณะเดียวกันก็ได้รับทราบข่าวว่ามีผู้หญิงมาติดพันสามีของตนเอง ด้วยความรักและห่วงสามีสมพรจึงได้ถามและคาดคั้นถามความจริงจากสามี ด้วยนิสัยของสามีที่เป็นคนที่ไม่ชอบพูดมาก จึงปฏิเสธและไม่สนใจต่อข้อซักถามของสมพร สร้างความไม่สบายใจ และไม่ไว้วางใจให้กับสมพร ทั้งสองไม่ได้พูดคุยกันหลายวัน ช่วงนั้นสมพรบอกว่า รู้สึกอึดอัด วิตกกังวล หวาดระแวง คิดมากเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เกิดความสับสนเกี่ยวกับเรื่องการตั้งครรภ์ของตน คิดไม่ตกว่าจะบอกให้สามีทราบดีหรือไม่ อีกความคิดหนึ่งก็วิตกกังวลคิดถึงประสบการณ์เดิมในชีวิตครอบครัวของตนเกี่ยวกับเรื่องที่บิดาทอดทิ้งมารดาของตนเองไปมีภรรยาใหม่ เมื่อนำเหตุการณ์ดังกล่าวมาเปรียบเทียบกับชีวิตของตน ก็ยังวิตกกังวลมากยิ่งขึ้น กลัวจะเกิดเหตุการณ์เช่นนั้นเกิดขึ้นกับตนเอง สมพรบอกว่า รู้สึกอึดอัด สับสน วิตกกังวลอยู่หลายวันจึงตัดสินใจทำแท้งด้วยการซื้อยาขับเลือดมากินเพื่อจะเอาลูกในครรภ์ออกแต่ไม่สำเร็จ เมื่อมารดาของสมพรทราบเรื่องจึงได้เล่าให้สามีของสมพรฟัง และช่วยปรับความเข้าใจให้กับทั้งสองจนสามารถเข้าใจกันได้

จากคำบอกเล่าของสมพร บอกว่าอีกหนึ่งเดือนต่อมาตัวสมพรเอง ได้พยายามฆ่าตัวตายด้วยการทานยานอนหลับ จำนวน 28 เม็ด สาเหตุเนื่องมาจากการตกลงกับสามีไม่ได้ เรื่องสามีอยากจะย้ายไปอยู่กับมารดาของเขาที่ต่างอำเภอ แต่สมพรอยากจะให้พักอาศัยอยู่กับมารดาและครอบครัวของตนเองไปก่อนเพราะไม่มีใครดูแลมารดาและน้องชายที่กำลังเรียนหนังสือ เรื่องดังกล่าวสร้างความไม่สบายใจให้กับสมพรมากเช่นกัน จึงทำให้คิดมาก วิตกกังวล สับสน ประกอบกับสมพร

เคยปรึกษาเพื่อนผู้หญิงรุ่นพี่คนหนึ่งถึงปัญหาของตน ซึ่งได้แนะนำให้ไปซื้อยานอนหลับที่ร้านขายยามากินเพื่อแก้ปัญหาคงช่วยให้หลับง่ายและได้ลืมเหตุการณ์ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ได้ และสมพรก็ไปซื้อยานอนหลับตามร้านขายยาที่เพื่อนหญิงคนนั้นแนะนำพร้อมกับพกติดตัวตลอดเวลา ในวันเกิดเหตุสมพรได้วางแผนไว้ในใจ 2 ทางเลือก คือ ทางเลือกที่ 1 จะทำการพูดคุยและทำการตกลงกับสามีถึงปัญหาดังกล่าว ทางเลือกที่ 2 ถ้าไม่สามารถพูดคุยตกลงกับสามีได้ก็จะกินยานอนหลับที่เตรียมไว้ฆ่าตัวตาย พอถึงวันดังกล่าวมีผู้โดยสารมาใช้บริการมากไม่มีโอกาสได้พูดคุยกับสามี สมพรรู้สึกน้อยใจ และผิดหวัง แต่ก็ได้นั่งรถไปด้วยและตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ 2 ด้วยการกินยานอนหลับที่เตรียมไว้จำนวน 30 เม็ด โดยวิธีการทยอยกินไปเรื่อย ๆ พอกินได้ประมาณ 28 เม็ด เริ่มมีอาการหงวนนอน ไม่สามารถจะควบคุมตัวเองได้ จึงพุ่งไปที่นั่งผู้โดยสารด้านข้าง สามีจึงนำตัวกลับไปส่งรักษาที่โรงพยาบาลรอด แพทย์และพยาบาลให้การช่วยเหลือโดยการล้างท้องและให้นอนพักรักษาตัว 2 วัน แพทย์ให้คำปรึกษาและให้กลับบ้านได้ และนัดมาพบเพื่อดูอาการข้างเคียงที่อาจส่งผลกระทบต่อเด็กที่อยู่ในครรภ์จากฤทธิ์ตกค้างจากยานอนหลับที่กินเข้าไป ปัจจุบันเด็กที่คลอดออกมาแข็งแรง สมบูรณ์ดี อายุได้ 2 ขวบแล้ว

ตารางที่ 5 แสดงการวัดสุขภาพจิต โดยใช้แบบวัด SCL-90

กลุ่มอาการทางจิต	ค่ามาตรฐาน		ผลการวัดสุขภาพจิต	
	T score	Raw score	T score	Raw score
Som ผิดปกติทางร่างกาย	50	0.64	62*	1.41
O-C ย้ำคิดย้ำทำ	50	1.19	62*	1.90
IS ไม่ชอบติดต่อกับผู้อื่น	50	1.04	52*	1.50
D ซึมเศร้า	50	0.93	52*	1.23
A วิตกกังวล	50	0.85	53*	1.50
H ก้าวร้าว	50	0.77	43	0.50
PH กลัวโดยไม่มีเหตุผล	50	0.70	61*	1.28
PAR หวาดระแวง	50	0.99	73*	3.00
PHY โรคจิต	50	0.71	56*	1.00

* หมายถึง ผลการวัดทางจิตมากกว่ามาตรฐาน มีแนวโน้มเจ็บป่วยตามกลุ่มอาการทางจิต

จากตารางที่ 5 พบว่า สมพร มีอาการหวาดระแวงอยู่ในระดับที่สูง นอกจากนั้นแล้วยังพบอาการย้ำคิดย้ำทำ ผิดปกติทางกาย กลัวโดยไม่มีเหตุผล วิตกกังวล ซึมเศร้า ไม่ชอบติดต่อกับบุคคลอื่น ส่งผลต่อความผิดปกติทางกายทำให้นอนไม่หลับ และส่งผลทำให้เกิดอาการทางโรคจิตได้

ผลการวัดบุคลิกภาพ โดยใช้แบบวัด MPI

จากผลการวัดบุคลิกภาพ โดยใช้แบบวัด MPI พบว่า สมพรมีบุคลิกซึมเศร้า ใจลอย ขาดสมาธิ บ้างครั้งก็มีอาการเฉื่อยชา อารมณ์เปลี่ยนแปลงโดยไม่มีเหตุผล ชอบเพ้อฝันในสิ่งที่เป็นไปได้ หวาดระแวง บางครั้งก็ชอบเก็บตัว หวนคิดถึงเรื่องอดีตบ่อย ๆ การตัดสินใจช้า ส่งผลทำให้เกิดความวิตกกังวล และนอนไม่หลับอยู่บ่อย ๆ จากบุคลิกภาพดังกล่าวจัดอยู่ในกลุ่มอาการ Introversion – Neuroticism

สรุปและวิเคราะห์กรณีศึกษาที่ 2 (สมพร)

จากการศึกษาพบว่า สมพร มีสภาพภูมิหลังครอบครัวที่บิดามารดาต่างแยกไปมีสามีหรือภรรยาคนใหม่ ทำให้สมพรขาดความอบอุ่นจากบิดา สมพรเคยมีประวัติพยายามทำแท้งและพยายามฆ่าตัวตายโดยใช้วิธีการกินยานอนหลับ ด้วยสาเหตุมาจากความหวาดระแวงในตัวของตัวเอง ซึ่งตรงกับผลการวัดผลทางบุคลิกภาพ ที่พบว่า สมพรมีบุคลิก ซึมเศร้า ใจลอย ขาดสมาธิ บ้างครั้งก็มีอาการเฉื่อยชา อารมณ์เปลี่ยนแปลงโดยไม่มีเหตุผล ชอบเพ้อฝันในสิ่งที่เป็นไปได้ หวาดระแวง เก็บตัว ชอบหวนคิดถึงเรื่องอดีตบ่อย ๆ การตัดสินใจช้า ส่งผลให้เกิดความวิตกกังวล และนอนไม่หลับอยู่บ่อย ๆ จากบุคลิกภาพดังกล่าวจัดอยู่ในกลุ่มอาการ Introversion – Neuroticism ซึ่งก็สอดคล้องกับผลจากการวัดสุขภาพจิต ที่พบว่า สมพรมีกลุ่มอาการหวาดระแวงอยู่ในระดับที่สูง นอกจากนั้นแล้วยังพบอาการกลัวโดยไม่มีเหตุผล ชอบย้ำคิดย้ำทำ มีความวิตกกังวล ซึมเศร้าและไม่ชอบติดต่อกับบุคคลอื่น ส่งผลต่อความผิดปกติทางกายทำให้เกิดอาการนอนไม่หลับ จึงสอบถามจากเพื่อนถึงการใช้นอนหลับและวิธีซื้อ และวางแผนฆ่าตัวตายเพื่อหนีปัญหาชีวิต ด้วยกินยานอนหลับฆ่าตัวตายเพื่อประท้วง ปัจจัยสำคัญที่ทำให้สมพรพยายามฆ่าตัวตาย มาจากสภาพภูมิหลังของครอบครัวที่แตกแยกของครอบครัว ส่งผลให้สมพรเกิดความหวาดระแวงในตัวของตัวเอง และได้รับปัจจัยเสริมจากข่าวเรื่องมีผู้หญิงมาชอบสามี จึงทำให้ลงมือพยายามฆ่าตัวตาย ซึ่งเป็นเหตุผลที่เอื้อและสนับสนุนซึ่งกันและกัน

กรณีศึกษาที่ 3 ชื่อ นายวิชัย (นามสมมุติ) ปัจจุบันยังมีชีวิตอยู่

ข้อมูลพื้นฐาน

จากทะเบียนรายงานบัตรผู้ป่วยนอกที่มารับบริการโรงพยาบาลจอมทอง เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542 เวลา 06.00 น. เจ้าหน้าที่ตำรวจได้นำตัวชายไทย อายุประมาณ 53 ปี ส่งโรงพยาบาลจอมทองด้วยอาการคื่นยาฆ่าแมลงแลนเนต ผสมเบียร์ ประมาณ 1 แก้ว เมื่อ 30 นาที ก่อนนำตัวส่งถึงโรงพยาบาลจอมทอง ผู้ป่วยรู้สึกตัวดี รูม่านตาขยาย 3 มิลลิเมตรเท่ากันทั้งสองข้าง แพทย์ได้ทำการช่วยเหลือโดยการล้างท้องและให้น้ำเกลือ จากนั้นให้ผู้ป่วยนอนพักที่โรงพยาบาลจอมทอง 1 คืน แล้วส่งกลับไปรับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลฮอด นอนพักรักษาตัวได้ 3 วัน แพทย์จึงอนุญาตให้กลับบ้านได้ และก่อนกลับบ้านแพทย์ได้ส่งไปพบเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาเพื่อให้บริการด้านจิตใจ (Mental-support) และนัดให้มาพบอีกครั้ง เพื่อดูอาการที่อาจเกิดจากฤทธิ์ที่ตกค้างของยาพิษ

ประวัติส่วนตัว และประวัติครอบครัว

ชื่อ สมมุติ ลุงวิชัย อายุ 53 ปี เป็นชายไทยเชื้อสายจีน เป็นคนผิวเหลือง รูปร่างสูงใหญ่ ความสูง 165 เซนติเมตร น้ำหนัก 65 กิโลกรัม มีบุคลิกลักษณะ เป็นคนเงียบขรึม ไม่ชอบพูดคุย เป็นที่นำเกรงขามต่อผู้พบเห็น เป็นผู้ที่ชอบกีฬา และการพนัน โดยเฉพาะกีฬาชกมวย และชอบช่วยเหลืองานสังคมและส่วนรวมเป็นอย่างดี ภูมิหลังและชีวิตในวัยเด็ก ลุงวิชัยเป็นบุตรชายคนโตในจำนวนลูกชาย 2 คน ภูมิลำเนาเดิมลุงวิชัย เป็นคนจังหวัดราชบุรี หลังจากสำเร็จการศึกษาสูงสุดชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนที่จังหวัดราชบุรีแล้ว บิดามารดาก็อพยพย้ายพาน้องชายไปอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่ โดยปล่อยให้ วิชัย อาศัยอยู่กับอาทอง โดยให้ช่วยค้าขายโง่งที่จังหวัดราชบุรี จนอายุได้ 18 ปี ก็ได้แต่งงานกับภรรยาคนปัจจุบัน หลังแต่งงานก็ได้พาครอบครัวอพยพย้ายไปสมทบกับครอบครัวของบิดามารดาที่จังหวัดเชียงใหม่ โดยอาศัยอยู่กับครอบครัวของบิดาซึ่งเป็นครอบครัวขยาย โดยยึดอาชีพค้าขาย และรับจ้างทั่วไป รายรับประมาณเดือนละ 3,000-5,000 บาท รายจ่ายประมาณเดือนละ 4,000 - 5,000 บาท มีบุตร ธิดารวม 2 คน คนโตเป็นผู้หญิงสำเร็จการศึกษาปริญญาตรีจากสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ แต่ยังไม่มีการทำงาน คนเล็กเป็นผู้ชาย เรียนสำเร็จ ปวส.ช่างโยธา ปัจจุบันทำงานให้กับบริษัทเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ ส่งเงินมาช่วยครอบครัวบ้างเป็นบางครั้ง จากการพูดคุยกับภรรยาของลุงวิชัย และจากการสอบถามจากเพื่อนบ้านทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของลุงวิชัยว่า ครอบครัวมีความรัก ความอบอุ่นดี ถึงแม้ผู้นำครอบครัวจะเป็นคนที่ไม่ชอบพูดมาก แต่ก็พยายามหาเงินเพื่อเลี้ยงดูครอบครัวและส่งลูกให้เรียนหนังสือสูง ๆ ภรรยาของลุงวิชัยบอกว่าเมื่อลุงมีปัญหาส่วนใหญ่มักจะเก็บไว้ในใจคนเดียว แต่บางครั้งก็เล่าให้ป้าได้รับทราบบ้าง

ภาวะสุขภาพ การเจ็บป่วย และการพยายามฆ่าตัวตาย

ด้านการเจ็บป่วย จากประวัติการรักษา ที่โรงพยาบาลสตอก พบว่า ลุงวิชัยมีโรคประจำตัวคือ ความดันโลหิตสูง โรคหัวใจล้มเหลว และอาการปวดข้อเข่าทั้งสองข้าง ลุงวิชัยเคยมีประวัติการพยายามฆ่าตัวตายมาแล้ว 2 ครั้ง โดยครั้งแรก เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม ปี พ.ศ. 2540 เวลา 17.30 น. โดยใช้วิธีกินยาแผนโบราณผสมน้ำส้มกิน เมื่อสอบถามถึงสาเหตุจากลุงวิชัยได้ความว่า ต้องการหนีปัญหาหนี้สินของครอบครัว ประกอบกับความไม่สบายใจเรื่องลูกสาวจึงตัดสินใจกินยาฆ่าตัวตาย แต่พอดีภรรยาของลุงมาพบจึงรีบนำส่งโรงพยาบาลรับการรักษา การพยายามฆ่าตัวตายครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542 เวลาประมาณ 06.00 น. ด้วยวิธีกินยาแผนโบราณเบียร์กินจากการสอบถามถึงสาเหตุ ลุงวิชัยได้เล่าให้ฟังว่า เล่นพนันเสีย และเสียค่ายเงิน กลัวหนี้สิน เสียใจที่เสียเหลี่ยมให้กับนักเลงรุ่นน้อง คือในวันดังกล่าวได้มีผู้ชายคนหนึ่งซึ่งเป็นคนรู้จักกันดีในสมัยก่อนได้มาชวนไปเล่นการพนันมวยคู่ ที่หมู่บ้านแห่งหนึ่งในเขตอำเภอจอมทอง ซึ่งโดยปกติลุงก็ชอบอยู่แล้ว จึงขับรถยนต์ตามไปวันนั้นเป็นวันอาทิตย์จึงมีรายการมวยมากเป็นพิเศษ บ้านดังกล่าวมีลักษณะด้านหน้าเปิดเป็นร้านขายของชำทุกชนิด ส่วนด้านหลังเปิดให้บริการเล่นพนันมวยทางรายการโทรทัศน์ ถึงเที่ยงคืนรายการมวยหมดก็เล่นไฮโลต่อ ระยะเวลาที่เล่นได้เงินหลายหมื่น มาช่วงระยะหลังก็มีคนนำเบียร์มาบริการเสริฟและเร่งให้ดื่มซึ่งลุงไม่ดื่มมานานหลายปี ด้วยความดีใจที่ได้เงินจากการเล่นพนันลุงก็ดื่มไปเล่นไปจนเมา หลังจากนั้นลุงก็เริ่มเล่นเสีย จนเงินสดในมือหมด ลุงก็จำนำนาฬิกาสร้อยทอง รถยนต์ ลุงวิชัยเล่นการพนันจนถึงเช้าเสียเงินและติดหนี้ทั้งหมดประมาณ 80,000 (แปดหมื่นบาท) ลุงเสียใจมาก เสียใจในความโง่ของตนเองที่ผ่านโลกมานานกลับต้องมาเสียรู้คน และเสียค่ายเงินที่สูญเสียไปกับการพนันในช่วงระยะเวลาไม่กี่ชั่วโมง กลัวครอบครัวภรรยาเดือดร้อน ช่วงนั้นสับสนมาก คิดทบทวนย้อนหลังกลับไปแล้วคิดว่าเขาคงร่วมมือกันมอมเบียร์และ โกงลุงแน่ ลุงเสียใจมากพอที่บ้านของเขาเป็นร้านขายของ และขายยาฆ่าแมลงด้วย จึงเดินไปหยาบยาแผนโบราณสำหรับฆ่าแมลงในร้านของเขา 1 ซองและนำมาผสมกับเบียร์ประมาณ 1 แก้ว เสร็จแล้วก็ดื่มเข้าไปรวดเดียวจนหมด ตอนนั้นเวลาประมาณ 05.30 น. จากนั้นลุงก็ไม่ได้สติอีกเลย จากการสอบถามเจ้าของบ้านที่เกิดเหตุได้ความว่า วันนั้นลุงวิชัยเมามากและคงเสียใจที่เสียเงินจากการเล่นพนันวันนั้นผมเห็นลุงวิชัยเดินไปหน้าบ้านนี้กว่าลุงจะไปหาเบียร์ดื่มอีก จึงเดินไปเข้าห้องน้ำหลังบ้าน กลับออกมาก็พบลุงนอนน้ำลายฟูมปาก โดยมีซองยาแผนโบราณที่ฉีกตกอยู่ข้าง ๆ จึงรีบนำตัวส่งโรงพยาบาลจอมทอง

ผลการวัดบุคลิกภาพ โดยใช้แบบวัด MPI

พบว่า ลูกวิจัยมีบุคลิกค่อนข้างไปทาง เป็นคนใจน้อย จริงจังกับชีวิต บางครั้งก็มีอารมณ์เปลี่ยนแปลงง่ายโดยไม่มีเหตุผล ขุนเฉียวง่าย ค่อนข้างกังวลใจโดยขาดการยั้งคิด บางครั้งก็มีความกระตือรือร้น บางครั้งก็มีความเฉื่อยชา ซึ่งอยู่ในกลุ่มอาการ (Introversion – Neuroticism)

ตารางที่ 6 แสดงผลการวัดผลสุขภาพจิต โดยใช้แบบวัด SCL – 90

กลุ่มอาการทางจิต	ค่ามาตรฐาน		ผลการวัดสุขภาพจิต	
	T score	Raw score	T score	Raw score
Som ผิดปกติทางร่างกาย	50	0.64	73*	2.08
O – C ย้ำคิดย้ำทำ	50	1.19	77*	2.80
IS ไม่ชอบติดต่อกับผู้อื่น	50	1.04	52*	1.44
D ซึมเศร้า	50	0.93	76*	2.23
A วิตกกังวล	50	0.85	51*	1.00
H ก้าวร้าว	50	0.77	45	0.50
PH กลัวโดยไม่มีเหตุผล	50	0.70	58*	1.14
PAR หวาระแวง	50	0.99	50*	1.00
PHY โรคจิต	50	0.71	60*	1.30

* หมายถึง ผลการวัดทางจิตมากกว่ามาตรฐาน มีแนวโน้มเจ็บป่วยตามกลุ่มอาการทางจิต

จากตารางที่ 6 พบว่ากรณีศึกษามีกลุ่มอาการย้ำคิดย้ำทำ มีภาวะอารมณ์ซึมเศร้า บางครั้งก็เครียดทำให้เกิดความดันโลหิตสูงถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มอาการทางกาย หวาระแวงและกลัวโดยไม่มีเหตุผล ซึ่งเป็นกลุ่มอาการผิดปกติทางจิต

สรุป และวิเคราะห์กรณีศึกษาที่ 3 (ลุงวิชัย)

จากการศึกษาพบว่าภูมิหลังของลู่วิชัย ไม่ได้อาศัยอยู่กับบิดามารดาตั้งแต่เด็ก ทำให้ไม่ได้รับความรักอบอุ่นจากครอบครัว เคยมีประวัติการพยายามฆ่าตัวตายมาแล้ว 2 ครั้ง ด้วยวิธีการกินยาฆ่าแมลง สาเหตุครั้งที่ 2 เนื่องมาจากเสียการพนัน ด้วยอุปนิสัยของลู่วิชัย ที่เป็นคนใจนักเลง และชอบเสี่ยงโชคจากการพนัน ไม่ยอมยืดยุ่น อารมณ์ฉุนเฉียวง่าย ซึ่งตรงกับการวัดผลทางบุคลิกภาพที่พบว่า ลู่วิชัยมีบุคลิกภาพที่มีอารมณ์ฉุนเฉียวง่าย ค่อนข้างตึงเครียด ซึมเศร้า หวาดระแวง ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มอาการ Introversion-Neuroticism ซึ่งก็สอดคล้องกับผลจากการวัดสุขภาพจิต ที่พบว่า วิชัย มีกลุ่มอาการย้ำคิดย้ำทำอยู่ในระดับที่สูงมาก นอกจากนั้นแล้วยังพบอาการซึมเศร้า ผิดปกติทางกายกตัญ โดยไม่มีเหตุผล ไม่ชอบติดต่อกับบุคคลอื่น และวิตกกังวล ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลให้ ลู่วิชัยพยายามฆ่าตัวตาย มาจากการใช้ประสบการณ์เดิมในการแก้ปัญหา เมื่อมีปัจจัยเสริมจากการเสียพนันมากระทบ และคิดถึงผลที่จะตามมา เป็นห่วงครอบครัวกลัวภรรยาเดือดร้อน ประกอบกับเป็นผู้ที่มีบุคลิกไม่ยืดหยุ่น ค่อนข้างตึงเครียด จึงลงมือพยายามฆ่าตัวตาย

กรณีศึกษาที่ 4 นางสาววิไล (นามสมมุติ) ปัจจุบันยังมีชีวิตอยู่

ข้อมูลพื้นฐาน

จากทะเบียนรายงานบัตรผู้ป่วยนอกที่มารับบริการโรงพยาบาลสอต เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541 เวลา 12.59 น. พบผู้ป่วย หญิงไทย อายุ 18 ปี ญาติได้นำตัวส่งโรงพยาบาลสอต ด้วยอาการกินยาเลนเนคพสมน้ำส้ม ประมาณ 1 แก้ว ก่อนนำตัวส่งโรงพยาบาลประมาณ 20 นาที อาการแรกเริ่มผู้ป่วยไม่รู้สึกตัว รุม่านตาขยาย 3 มิลลิเมตรเท่ากันทั้งสองข้าง แพทย์ได้ทำการช่วยเหลือโดยการล้างท้องและให้น้ำเกลือ ให้Atropine กระตุ้น ไส้ตายออกซิเจนส่งต่อเพื่อรับการรักษา จากแพทย์ผู้ชำนาญการเฉพาะทาง ที่โรงพยาบาลนครพิงค์

ประวัติส่วนตัว และประวัติครอบครัว

ชื่อ สมมุติ นางสาววิไล อายุ 18 ปี เป็นชาวไทยภูเขาเผ่ากระเหรี่ยง ความสูงประมาณ 156 เซนติเมตร น้ำหนัก 53 กิโลกรัม บุคลิกภาพทั่วไป เป็นคนรูปร่างท้วม ใบหน้าแบนรูปไข่ ผิวสีคล้ำ ผมหยักศก ลักษณะนิสัยเป็นคนชอบพูดตรงไปตรงมา อารมณ์ห้าวหาญคล้ายผู้ชาย การศึกษสำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนบ้านวังสูงใหม่ จากนั้นได้ศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่โรงเรียนฮอดพิทยาคม เรียนได้ 1 เทอม จึงย้ายไปเรียนที่โรงเรียนชุมชนบ้านท่าข้ามได้ เพราะไม่ต้องเสียค่าเทอม เรียนได้จนหมดปีการศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีเหตุจำเป็นต้องหยุด

เรียนเพราะพี่ชายคนโตที่วิไลสนิทสนมมากกว่าทุกคน และเป็นผู้ส่งเสริมให้วิไลได้เรียน ได้รับคัดเลือกให้ไปเป็นทหารเกณฑ์ ประกอบกับครอบครัวฐานะยากจนไม่สามารถจะส่งให้วิไลเรียนต่อได้ จึงจำเป็นต้องให้วิไลหยุดเรียนและออกมาช่วยทำงานภายในบ้าน หลังจากทีวิไลไม่ได้เรียนก็ออกมาทำงานประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ช่วยครอบครัว รายได้ไม่แน่นอน จากการขออนุญาตเข้าไปสัมภาษณ์วิไลในเรื่องจากกลางจังหวัดเชียงใหม่และจากคำบอกเล่าของวิไลได้ความว่า หลังจากทีวิไลไม่ได้เรียนหนังสือต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วิไลก็ช่วยทางบ้านหาเงินโดยระยะแรกก็รับจ้างทั่วไป แต่เนื่องจากครอบครัวมีฐานะยากจนและมีหนี้สินมาก แม่และพี่ชายและตัววิไลจึงช่วยกันหารายได้พิเศษให้กับครอบครัวด้วยการขายยาบ้าทั้ง ๆ ที่รู้ว่าผิดกฎหมาย แม่และพี่ชายทั้งสองและตัววิไลถูกตำรวจจับในเวลาไม่ห่างกันมากนัก และศาลก็ตัดสินจำคุก 2 ปี 6 เดือนเท่ากัน ในระหว่างที่ขายยาบ้า วิไลเล่าว่าได้พบรู้จักและคบเพื่อนหญิงสนิทคนหนึ่ง สมมุติชื่อหล้า เราสนิทกันมาก ถ้ามีงานรื่นเริงต่าง ๆ เราจะไปเที่ยวด้วยกัน เมื่อมีปัญหาจะพูดคุยและเล่าให้กันฟัง มีอะไรก็แบ่งปันกันกิน มีบอยครั้งหล้าก็มานอนค้างที่บ้านของวิไล เมื่อผู้วิจัยถามถึงเรื่องการใช้ยาเสพติด ผู้วิจัยสังเกตเห็น วิไลก้มหน้าต่ำลงและนั่งคิดอยู่ชั่วขณะหนึ่ง และตอบออกมาด้วยน้ำเสียงอันเบาว่า ตัววิไลเองได้ช่วยครอบครัวขายยาบ้าเพื่อให้ได้เงินมาเป็นค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว เรื่องเสพยาบ้าก็มีบ้างเป็นบางครั้งในเวลาที่รู้สึกเบื่อ โดยเสพยากับเพื่อนที่ชื่อหล้า ในช่วงที่เรามีปัญหาไม่สบายใจ

ภูมิหลังครอบครัวของวิไลมีพี่น้องทั้งหมด 4 คน เป็นผู้ชาย 3 คน วิไลเป็นบุตรสาวคนสุดท้ายของครอบครัวจึงมีผู้ชายเป็นส่วนใหญ่ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ส่วนมากวิไลจะสนิทกับพี่ชายคนโต บุคลิกภาพ นิสัยใจคอของวิไลจึงค่อนข้างจะไปทางผู้ชายเสียมากกว่า บิดาและมารดาของวิไล มีอาชีพรับจ้างเป็นคนงานประจำที่ร้านขายวัสดุก่อสร้างแห่งหนึ่งในอำเภอ พี่ชายทั้ง 3 รับจ้างทั่วไป รายได้ของครอบครัวประมาณเดือนละ 4,000 – 5,000 บาทต่อเดือน ค่าใช้จ่ายภายในบ้านเฉลี่ยประมาณ 6,000 – 7,000 บาทต่อเดือน จากการเล่าให้ฟังของผู้นำชุมชน ซึ่งก็ตรงกับคำบอกเล่าและยอมรับจากตัววิไลเองว่า ครอบครัวของตนเองเคยขายยาบ้า ซึ่งตอนนี้ได้ถูกจับไปรับโทษ และศาลพิพากษาให้จำคุกไปแล้ว ที่เรือนจำกลางเชียงใหม่

ภาวะสุขภาพ การเจ็บป่วย และการพยายามฆ่าตัวตาย

ภาวะสุขภาพ การเจ็บป่วย จากการตรวจเช็คประวัติการรักษาของวิไลจากโรงพยาบาลฮอด ไม่พบประวัติโรคทางจิตโรคประสาท แต่พบเพิ่มข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการมารับบริการรักษาเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2541 เวลา 18.20 น. ด้วยอาการที่ข้อมือซ้ายมีบาดแผลขอบเรียบคล้ายถูกของมีคมบาด จำนวน 2 แผล ความยาว 3 เซนติเมตร ความลึกของแผล 0.5 เซนติเมตร มีเลือดไหลออกมาตลอด แพทย์ได้ให้การห้ามเลือดและรักษาตามอาการ เสร็จแล้วก็ให้กลับบ้านได้ และจากการ

สอบถามวิไลได้ความว่า วิไลยอมรับว่าเป็นผู้กรีดข้อมือของตนเองด้วยมีดคัตเตอร์ด้วยสาเหตุที่ไม่พอใจที่แม่ค่า และไม่อยากคบกับเพื่อน และจากเพิ่มข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องของการพยายามฆ่าตัวตาย เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541 เวลา 12.48 น. พบว่าวิไล ได้กินยาฆ่าแมลงผสมน้ำส้มเพื่อพยายามฆ่าตัวตายและญาติได้นำตัวมาส่งเพื่อรับบริการ แพทย์ได้ให้การล้างท้องเพื่อช่วยเหลือและรักษาตามอาการ จากนั้นได้ส่งต่อไปรับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลนครพิงค์ จากการสัมภาษณ์ และซักถามจากบิดาของวิไล พี่ชายคนโต พี่สะใภ้ ผู้เกี่ยวข้อง และจากตัววิไล ถึงเหตุการณ์ที่ทำให้วิไล ตัดสินใจพยายามกินยาฆ่าตัวตาย ได้ความว่า ในคืนก่อนวันเกิดเหตุเพื่อนหญิงคนสนิทของวิไลที่ชื่อหล้า ได้มานอนค้างคืนที่บ้านของวิไล รุ่งขึ้นแม่ของหล้า ได้มาค่าว่าด้วยความไม่พอใจที่หล้า มาคบกับวิไลและมานอนค้างคืนที่บ้านวิไลบ่อยๆ โดยแม่ของหล้าได้ค่าว่าและบอกให้หล้าว่า “ถ้าชอบวิไลก็ให้ชนข้าวของมาอยู่บ้านวิไลได้และไม่ต้องกลับไปบ้านอีก” พอค่าเสร็จแม่ของหล้า ก็เดินกลับบ้านทันที หลังจากที่แม่ของหล้ากลับไปแล้ว แม่ของวิไลก็เริ่มค่าว่า วิไลต้องที่คบหา กับหล้า โดยบอกว่าถ้าครอบครัวหล้า ไม่ชอบก็ให้เลิกคบ เลิกติดต่อกันสักพักหนึ่งแล้วค่อยกลับมาคบกันใหม่ ซึ่งหล้าก็อยู่ในบ้านด้วย จากการเล่าให้ฟังของวิไล บอกว่า ในวันนั้นเราทั้งสองเสียใจมากเพราะผู้ใหญ่ไม่เข้าใจเรา “หาว่าเราเป็น ทอมกบตี จริง ๆ แล้วมันไม่ใช่ เรามีอะไรที่เหมือนกัน และคล้ายกันหลายอย่าง เราเข้าใจกัน มีอะไรเราเล่าสู่กันฟัง มีปัญหาเราปรึกษาพูดคุยกัน ด้วยความน้อยใจ เสียใจ ให้กับผู้ใหญ่ไม่เข้าใจเรา จึงพูดคุยปรึกษากัน และชวนกันกินยาตาย ในตอนสายของวันนั้นจึงทุบกระป๋องอมสิน และยืมมอเตอร์ไซด์ของพี่สะใภ้ออกไปซื้อยาเล่นเน็ตจากร้านขายยาฆ่าแมลงในตลาดมา 1 กระป๋อง ราคา 65 บาท และน้ำส้มแฟนต้าอีก 2 กระป๋อง เมื่อกลับมาถึงบ้านได้นำยามาผสมกับน้ำส้มภายในห้องนอนของตนเองเสร็จแล้วแบ่งกันคนละครึ่ง โดยตนเองนำใส่แก้วไว้ข้างเตียงภายในห้องนอน ในส่วนของหล้า ได้นำใส่กระป๋องกลับไปกินที่บ้านในห้องนอนของหล้าเอง หลังจากที่หล้ากลับไปไม่นานก็ได้ข่าวจากเพื่อนบ้านว่าหล้ากินยาตาย พอตนเองทราบเรื่องจึงรีบวิ่งขึ้นไปบนบ้าน เข้าไปในห้องนอนและปิดประตูล็อคห้องไว้ และได้กินยาเล่นเน็ตที่ผสมเตรียมไว้แล้วเข้าไป กินได้ประมาณครึ่งแก้วพอดีที่พี่สะใภ้และพี่ชายคนโตเห็นผดสังเกตุจึงวิ่งตามขึ้นไปและพังประตูเข้าไปช่วยห้าม และรีบนำไขมากรอกปากเพื่อให้อาเจียน เสร็จแล้วจึงรีบนำส่งโรงพยาบาลชอดซึ่งอยู่ใกล้บ้านทันที แพทย์และพยาบาลช่วยกันล้างท้องเสร็จแล้วรีบนำส่งต่อโรงพยาบาลนครพิงค์ พักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลนครพิงค์ประมาณ 3 วัน หมอก็ให้กลับบ้านได้

ผลการวัดบุคลิกภาพ โดยใช้แบบวัด MPI

พบว่า วิไล เป็นคนใจน้อย ชอบคำนึงถึงเรื่องอดีต อารมณ์เปลี่ยนแปลงโดยไม่มีเหตุผล ไม่ยืดหยุ่น หวั่นวิตก โกรธง่าย ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มอาการ (Introversion – Neuroticism) และมีพฤติกรรมก้าวร้าว มีการแสดงออกเมื่อไม่พอใจโดยการกรีดข้อมือ ขุนเขี้ยวง่าย และใจร้อนค่อนข้างตัดสินใจ ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่ม (Extroversion – Neuroticism)

ตารางที่ 7 แสดงผลการวัดสุขภาพจิต โดยใช้แบบวัด SCL – 90

กลุ่มอาการทางจิต	ค่ามาตรฐาน		ผลการวัดสุขภาพจิต	
	T score	Raw score	T score	Raw score
Som ผิดปกติทางร่างกาย	50	0.64	44	0.25
O – C ย้ำคิดย้ำทำ	50	1.19	53*	1.30
IS ไม่ชอบติดต่อกับผู้อื่น	50	1.04	52*	1.10
D ซึมเศร้า	50	0.93	59*	1.38
A วิตกกังวล	50	0.85	55*	1.40
H ก้าวร้าว	50	0.77	47	0.33
PH กลัวโดยไม่มีเหตุผล	50	0.70	46	0.28
PAR หวาดระแวง	50	0.99	41	0.33
PHY โรคจิต	50	0.71	61*	1.30

* หมายถึง ผลการวัดทางจิตมากกว่ามาตรฐาน มีแนวโน้มเจ็บป่วยตามกลุ่มอาการทางจิต

จากตารางที่ 7 พบว่า วิไล มีความผิดปกติในกลุ่มอาการทางจิตค่อนข้างสูง รองลงมาได้แก่ กลุ่มอาการซึมเศร้า วิตกกังวล ย้ำคิดย้ำทำ ไม่ชอบติดต่อกับผู้อื่น จึงส่งผลให้มีแนวโน้มที่จะป่วยด้วยอาการทางโรคจิตสูง (Psychoticism Anxiety Dimension)

สรุป และวิเคราะห์กรณีศึกษาที่ 4 (วิไล)

จากการศึกษาพบว่า วิไลมาจากครอบครัวที่ยากจนและขาดความอบอุ่น มีการทะเลาะภายในครอบครัวเป็นประจำ เคยมีประวัติการพยายามทำร้ายตนเองด้วยการกรีดข้อมือ และกินยาฆ่าแมลง มีประวัติตัวของครอบครัวเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ครอบครัวของวิไลมีผู้ขายเป็นส่วนใหญ่จึงทำให้วิไลมีบุคลิกภาพที่ค่อนข้างก้าวร้าวผู้ขาย เอาแต่ใจตนเอง เป็นคนใจน้อย บางครั้งก็มีอารมณ์เปลี่ยนแปลง

แปลงโดยไม่มีเหตุผล ชอบแสดงพฤติกรรมที่ไม่ค่อยระมัดระวัง ด่วนตัดสินใจ ซึ่งตรงกับผลการวัดบุคลิกภาพที่พบว่าวิไล มีบุคลิกภาพแบบ Introversive-Neuroticism และสอดคล้องกับผลการวัดทางจิต ที่พบว่าวิไล เป็นผู้ที่ชอบคิดถึงเรื่องอดีต ย้ำคิดย้ำทำ ไม่ชอบติดต่อกับผู้อื่น วิตกกังวล ซึมเศร้า ซึ่งเป็นอาการเริ่มแรกของโรคจิต ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้ วิไล พยายามฆ่าตัวตายมาจากความไม่อบอุ่นภายในครอบครัว ที่สะสมมาตั้งแต่วัยเด็ก และได้รับปัจจัยกระตุ้นจากการด่าว่าจากผู้ปกครอง ด้วยความน้อยใจ และความรักเพื่อนจึงชักชวนกันกินยาเพื่อฆ่าตัวตาย

กรณีศึกษาที่ 5 นางสาวหล้า (นามสมมุติ) เสียชีวิตแล้ว

ข้อมูลพื้นฐาน

จากทะเบียนรายงานบัตรผู้ป่วยนอกที่มารับบริการ โรงพยาบาลสออด วันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541 เวลา 12.48 น. พบผู้ป่วยหญิงไทย อายุ 18 ปี มารับบริการที่ห้องฉุกเฉิน ด้วยสาเหตุดื่มยาฆ่าแมลงเล่นเน็ต ไม่ทราบปริมาณ ก่อนนำตัวส่งโรงพยาบาลสออด ประมาณ 2 ชั่วโมง อาการที่สำคัญ ผู้ป่วยไม่รู้สีกตัว ปลายมือปลายเท้าเขียวคล้ำ ความดันวัดไม่ได้ แพทย์ได้ให้การช่วยเหลือขั้นต้น และรีบส่งตัวเพื่อรับการรักษาต่อจากแพทย์ผู้ชำนาญเฉพาะทางที่โรงพยาบาลนครพิงค์ และผู้ป่วยได้เสียชีวิตในเวลาต่อมา

ประวัติส่วนตัว และประวัติครอบครัว

มารดาเล่าเล่าให้ฟังว่า หล้าเป็นหญิงสาวชาวไทยภูเขเผ่ากระเหรี่ยง เป็นเด็กสาวที่จัดว่าน่ารักคนหนึ่ง บุคลิกลักษณะทั่วไปเป็นคนรูปร่างผอม ผิวสีขาว ไร้มายาว ความสูงประมาณ 155 เซนติเมตร น้ำหนักประมาณ 50 กิโลกรัม ตอนอายุได้ 17 ปี หล้าได้กินยาตาย และจากการสอบถามเพื่อนบ้าน ได้ทราบว่า ในวัยเด็กหล้าเป็นเด็กที่ร่าเริงแจ่มใส ชอบสนุกสนาน พอเข้าสู่ช่วงวัยรุ่นพบว่าหล้า เปลี่ยนไปคือ จะเก็บตัว ไม่ชอบพูดคุยกับบุคคลอื่น ใจน้อย อารมณ์อ่อนไหวและเปลี่ยนแปลงง่าย โดยเฉพาะในช่วงที่บิดาคิดผิดและเมากลับมาทะเลาะกับมารดาของตนเองหล้าจะหนีออกจากบ้านเป็นประจำ หลังจากหล้าสำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนบ้านวังลุงใหม่ หล้าได้ช่วยครอบครัวทำงานทุกอย่างรวมทั้งงานภายในบ้านและงานรับจ้างนอกบ้าน หล้ามีเพื่อนหญิงสนิทคนหนึ่งที่ชอบไปเที่ยวด้วยกันและบางครั้งก็นอนค้างที่บ้านเพื่อนคนนั้น เธอชื่อวิไล และมารดาของหล้ายังพูดต่ออีกว่า “วิไลเป็นผู้มีส่วนที่ทำให้หล้ากินยาพิษฆ่าตัวตาย” ภูมิหลังและชีวิตในวัยเด็ก หล้าเป็นบุตรสาวคนสุดท้อง ในจำนวนพี่น้องทั้งหมด 3 คน หล้า มีพี่สาว 1 คนแยกกับสามีแล้ว และนำลูกบุตรสาววัย 2 ขวบมาฝากมารดาเลี้ยง ส่วนตัวพี่สาวซึ่งเป็นแม่ของเด็ก

ได้ไปรับจ้างทำงานที่ต่างอำเภอ ส่งเงินมาเลี้ยงดูลูกสาวของเขาเป็นบางครั้ง ภาระการเลี้ยงดูจึงตกอยู่ที่ครอบครัวของหล้า ส่วนพี่ชายคนที่ 2 ของหล้าเสียชีวิตแล้วด้วยการแขวนคอตายในห้องซังที่เรือนจำกลางจังหวัดเชียงใหม่ หลังจากถูกจับดำเนินคดีด้วยข้อหาฆ่าและใช้ยาเสพติด เมื่อปี พ.ศ. 2540

ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ในครั้งที่หล้ายังมีชีวิตอยู่ หล้าทำงานในบ้านทุกอย่าง เช่น หุงข้าว ทำอาหาร ตักน้ำ หาฟืน เป็นประจำ จึงทำให้มารดารักมาก ซึ่งก็ตรงกับการสอบถามจากเพื่อนบ้านใกล้เคียง ที่บอกว่าหล้าเป็นเด็กขยันทำงานดี แต่พ่อของหล้าชอบดื่มเหล้า เกือบจะทุกวัน ในตอนเย็นเสร็จจากการรับจ้างทำงาน เงินค่าจ้างส่วนหนึ่งจะถูกแบ่งนำไปซื้อเหล้าดื่มกินกับเพื่อนที่ทำงานด้วยกัน และอีกส่วนหนึ่งแบ่งให้ภรรยา เมื่อแมกลักลับมาถึงบ้านมักจะหาเรื่องทะเลาะกับภรรยา หรือลูกๆ เป็นประจำ จึงทำให้หล้าไม่อยากอยู่บ้านและชอบไปนอนค้างบ้านเพื่อนหญิงสนิทที่ชื่อวิไลบ่อย ๆ

ภาวะสุขภาพ การเจ็บป่วย และการพยายามฆ่าตัวตาย

ภาวะสุขภาพการเจ็บป่วย จากการสอบถามจากมารดาของหล้า ได้ความว่าหล้าไม่เคยมีโรคประจำตัว หรือเจ็บป่วยร้ายแรงถึงขั้นต้องนอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาลเลย ซึ่งก็ตรงกับการตรวจเช็กประวัติการรักษาของหล้า จากระบบคอมพิวเตอร์โรงพยาบาลฮอด ที่ไม่พบประวัติของหล้าเกี่ยวกับเรื่องของการเจ็บป่วยอื่นใด นอกจากเพิ่มข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องของการพยายามฆ่าตัวตาย เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541 พบว่าหล้า มาด้วยอาการกินยาฆ่าแมลงผสมน้ำส้มเพื่อพยายามฆ่าตัวตาย และญาติได้นำตัวส่งเพื่อรับบริการ แพทย์ได้ให้การช่วยเหลือขึ้นดันทันทีและรีบส่งต่อไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ และเสียชีวิตในเวลาต่อมา จากการสอบถามมารดาของหล้า ญาติและผู้เกี่ยวข้อง ถึงเหตุการณ์ที่ทำให้หล้า ตัดสินใจกินยาฆ่าแมลงฆ่าตัวตาย ได้ความว่า ในตอนเย็นก่อนวันเกิดเหตุบิดาของหล้าดื่มเหล้ามากกลับมาบ้าน และทะเลาะกับแม่ของหล้า ในคืนนั้นหล้าจึงไปนอนค้างที่บ้านของเพื่อนที่ชื่อวิไล รุ่งขึ้นมารดาของหล้า ได้ไปตามให้กลับบ้าน แต่หล้าอยู่บนห้องนอนของเพื่อนที่ชื่อวิไล ไม่ได้ลงมาคุยด้วย มารดาของหล้าโกรธ และไม่พอใจจึงด่าว่าหล้า แรงๆ และบอกให้หล้าว่า “ถ้าชอบวิไลก็ให้ชนข้าวของมาอยู่บ้านวิไลเสีย ไม่ต้องกลับไปอยู่ที่บ้านอีก และตัดแม่ตัดลูกกัน” หลังจากคำเสียดแทงของหล้าก็เดินกลับบ้านไป มารดาของหล้าเล่าต่อว่า หลังจากนั้นเวลาประมาณ 10.30 น. ตนเองก็เห็นหล้ากลับมาบ้านและรีบขึ้นไปบนห้องนอนทันที พร้อมกับเปิดวิทยุเสียงดัง ซึ่งตนเองก็ไม่สนใจยังคงนั่งทำงานทอผ้าที่บริเวณใต้ถุนบ้านต่อไป จนถึงเวลาประมาณเที่ยงกว่า ๆ สงสัยว่าทำไมหล้าถึงเงียบไปจึงเดินขึ้นไปดูบนบ้านก็พบหล้านอนน้ำลายฟูมปากอยู่บนเตียงนอน จึงรีบไปตามเพื่อนบ้านให้มาช่วยนำส่งโรงพยาบาล ซึ่งวันนั้นกว่าจะนำตัวหล้าส่งถึงโรงพยาบาลได้ก็เสียเวลาไปมากเพราะวันนั้นบิดาของหล้าไม่ยอมออกไปรับจ้างทำงาน ประกอบกับเป็น

ช่วงกลางวันทีทุกคนต่างออกไปทำงานนอกหมู่บ้าน เมื่อไปถึงโรงพยาบาลหมอก็พยายามช่วยชีวิต หล้าอย่างสุดความสามารถ และยังส่งต่อไปโรงพยาบาลนครพิงค์ และหล้าก็เสียชีวิตในเวลาต่อมา สาเหตุที่ทำให้หล้าดื่มยาฆ่าแมลงฆ่าตัวตายในครั้งนี้คิดว่าคงมาจาก ความน้อยใจที่ถูกแม่ตำหนิว่าแรงเกินไป และจากการสอบถามเพื่อนบ้านหลายคนเข้าใจว่าหล้ากินยาตายเพราะสาเหตุมาจากความรัก ระหว่างหญิงกับหญิงด้วยกัน หรือ “ทอมกับดี้” แต่จากการพูดคุยกับวิไล เพื่อนสนิทของหล้าบอกว่า เรารักกันเหมือนเพื่อนรู้ใจ เราเข้าใจกันมีอะไรก็เล่าสู่กันฟัง แต่ผู้ใหญ่ไม่เข้าใจเราวันนั้นเราเสียใจและน้อยใจมาก จึงชักชวนกันกินยาฆ่าแมลงฆ่าตัวตาย โดยการทุบกระป๋องอมสินของตนเอง แล้วยืมมอเตอร์ไซด์ของพี่สะใภ้ออกไปซื้อยาฆ่าแมลงแล่นเน็ตและน้ำส้มมาผสมกันแล้วแบ่งกันไปคนละครึ่ง คิดว่าเมื่อหล้าไปถึงบ้านคงจะดื่มเลยและแม่หล้าไปพบเช้าจึงทำให้เสียชีวิต

สรุป และวิเคราะห์กรณีศึกษาที่ 5 (หล้า)

จากการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของหล้า ไม่อบอุ่น มีพ่อที่ชอบดื่มเหล้า และชอบเถาะกับมารดาเป็นประจำ มีพี่ชายที่ติดยาเสพติดและเสียชีวิตด้วยการแขวนคอตายในเรือนจำสภาพครอบครัวของพี่สาวคนโตแตกแยกและนำหลานมาฝากเพิ่มภาระการเลี้ยงดูให้กับแม่ของหล้า ส่งผลให้หล้า เก็บกดไม่ชอบติดต่อกับบุคคลอื่น ซึมเศร้า และย่ำคิดถึงแต่เรื่องที่ทำให้ไม่สบายใจในชีวิตของตนเอง จึงแสวงหาที่พึ่งโดยการคบเพื่อนที่มีลักษณะเหมือนกัน ที่ชื่อวิไล ความสนิทสนมก่อให้เกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน เมื่อมีปัญหาจะเล่าสู่กันฟังและหาทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน ซึ่งเพื่อนสนิทที่ชื่อวิไล ยอมรับว่าเคยชักชวนให้หล้า เสพยยาเสพติดประเภทยาบ้าแต่ไม่ได้คิด ประกอบกับความน้อยใจ เสียใจที่มารดาตำหนิอย่างแรง คิดว่ามารดาไม่รัก และโดยบุคลิกภาพส่วนตัวแล้วหล้าเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพอ่อนไหวง่าย เมื่อเกิดปัญหาจึงปรึกษาเพื่อนและหาทางออกของปัญหาด้วยการดื่มยาพิษฆ่าตัวตาย ดังนั้นจะเห็นได้ว่าปัจจัยที่ส่งผลให้ หล้า พยายามฆ่าตัวตายมาจากความไม่อบอุ่นภายในครอบครัว ที่สะสมมาตั้งแต่วัยเด็ก และได้รับปัจจัยกระตุ้นจากการถูกตำหนิอบรมสั่งสอนจากมารดาที่ตนเองรับไม่ได้ ด้วยความน้อยใจ ประกอบกับความรักเพื่อนจึงชักชวนกันกินยาเพื่อฆ่าตัวตาย

กรณีศึกษาที่ 6 ชื่อ นายสุพจน์ (นามสมมุติ) เสียชีวิตแล้ว

ข้อมูลพื้นฐาน

จากทะเบียนรายงานผลการชันสูตรพลิกศพ ของสถานีตำรวจภูธรอำเภอหาด และจากบันทึกของแพทย์ที่ไปร่วมชันสูตรพลิกศพ เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2541 ได้รับแจ้งให้ไปชันสูตรพลิกศพผู้เสียชีวิตด้วยการแขวนคอในป่าช้า หมู่ที่ 10 บ้านวังสูงใหม่ ตำบลหางดง ผลจากการชันสูตร พบศพชายไทย อายุประมาณ 33 ปี สภาพศพเริ่มขึ้นอืด เสียชีวิตมาแล้วประมาณ 3 วัน พบเชือกรัดคอเป็นลักษณะการแขวนคอตัวเอง เหตุที่ตายเนื่องจากเส้นเลือดบริเวณลำคอถูกรัด และขาดอากาศหายใจ จากการแขวนคอ ในที่เกิดเหตุไม่พบร่องรอยของการต่อสู้ใด ๆ เจ้าหน้าที่จึงได้มอบศพให้ญาตินำกลับบำเพ็ญกุศลตามประเพณีต่อไป

ประวัติส่วนตัว ประวัติครอบครัว

จากการสอบถาม ญาติผู้ตาย ทำให้ทราบชื่อผู้ตาย ชื่อ นายสุพจน์ (นามสมมุติ) อายุ 33 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ที่ หมู่ที่ 10 บ้านวังสูงใหม่ ตำบลหางดง อำเภอหาด อาชีพรับจ้างทั่วไป รายรับรายจ่ายไม่แน่นอน ในสมัยเด็กสุพจน์สำเร็จการศึกษาเพียงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนบ้านวังสูงใหม่ สุพจน์เป็นคนเป็นคนรูปร่างผอมบาง ความสูงประมาณ 160 เซนติเมตร น้ำหนักประมาณ 58 กิโลกรัม สีผิวค่อนข้างคล้ำ บุคลิกภาพทั่วไป เป็นคนที่ชอบเก็บตัว เป็นคนใจร้อน ไม่ค่อยจะชอบพูดคุยกับใคร เวลามีปัญหา มักจะเก็บไว้ในใจคนเดียว ไม่ชอบปรึกษาใคร ภูมิหลังและชีวิตในวัยเด็กสุพจน์ เป็นบุตรเพียงคนเดียวในจำนวนบิดามารดาเดียวกัน บิดาของสุพจน์ เสียชีวิตตั้งแต่เขาอายุได้ 2 ขวบ ด้วยอุบัติเหตุรถยนต์โดยสารพลิกคว่ำตกเขา หลังจากที่ยกดาเสียชีวิตได้ประมาณ 3 ปี มารดาของสุพจน์ ก็มีสามีคนใหม่ซึ่งประกอบอาชีพขับรถรับส่งผู้โดยสาร หลังจากนั้นไม่นานมารดาของสุพจน์และสามีคนใหม่ก็มีบุตรชายด้วยกัน 2 คน จากการสอบถามมารดา ญาติ และเพื่อนบ้านใกล้เคียงถึงความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ทำให้ทราบว่า สุพจน์ ไม่ชอบพ้อเลี้ยงตั้งแต่สุพจน์ยังเป็นเด็ก และสุพจน์มักจะมีปัญหาทะเลาะกับน้องชายทั้งสองเป็นประจำ ซึ่งทุกครั้งที่ทะเลาะกัน สุพจน์จะถูกพ้อเลี้ยงดูว่า เขียนดีเป็นประจำ ครั้งหนึ่งสุพจน์เคยใช้มีดแทงพ้อเลี้ยงจนต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ซึ่งมารดาของสุพจน์ก็ลำบากใจมากในเรื่องนี้มาก เมื่อสุพจน์โตขึ้นเข้าสู่ช่วงของวัยรุ่นมีเพื่อนสนิทคนหนึ่งชื่อมนตรี และเคยไปรับจ้างทำงานที่กรุงเทพฯ ด้วยกันจนติดยาเสพติด สุพจน์แต่งงานกับผู้หญิงคนหนึ่งหมู่บ้านเดียวกันที่ชื่อเดือน (นามสมมุติ) จากการสอบถามจากอดีตภรรยาของสุพจน์ ที่ชื่อ เดือน ได้ความว่า หลังแต่งงานก็เดินทางไปทำงานรับจ้างขายเสื้อผ้าที่กรุงเทพฯ ระยะที่อยู่ด้วยกันแรก ๆ สุพจน์เป็นคนขยันขันแข็งในการทำงานดีมาก บางครั้งทำงาน

ล่วงเวลาจนดึกถึงกลับบ้าน มารยะหลังเขาเริ่มใช้ยาเสพติดประเภทยาบ้าและเพิ่มปริมาณมากขึ้น คบเพื่อนไม่ดีและเริ่มใช้ยาเสพติดประเภทเฮโรอีนชนิดฉีดเข้าเส้น เดือนบอกว่าเคยซื้อร้องและ อ่อนวอนขอให้สุพจน์เลิกแต่เขาก็ไม่สามารถจะเลิกได้ จนหลังสุดได้ทะเลาะกับสุพจน์รุนแรงมาก เพราะเขาได้นำเชื้อเอดส์มาติดตนเอง ในที่สุดจึงตัดสินใจแยกทางกับสุพจน์ โดยพาบุตรสาวอายุ 2 ขวบไปอยู่ด้วย

ภาวะสุขภาพ การเจ็บป่วย และการพยายามฆ่าตัวตาย

จากการพูดคุย สัมภาษณ์ มารดา เดือน (อดีตของภรรยา) และญาติ ได้ความว่า สุพจน์ติดยาเสพติดแทบทุกชนิด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ยาเสพติดประเภทเฮโรอีนชนิดฉีดเข้าเส้น เคยนำตัวส่งโรงพยาบาลครั้งหนึ่งเนื่องจากใช้ยาเสพติดในปริมาณที่มากเกินไป แพทย์จึงให้การช่วยเหลือและแนะนำ ให้ตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอดส์ ซึ่งผลการตรวจพบว่าสุพจน์ติดเชื้อเอดส์ ซึ่งตัวของสุพจน์ ก็ยอมรับว่ามีพฤติกรรมเสี่ยงมาจากการใช้เข็มฉีดยาเสพติดร่วมกับเพื่อน ผู้ให้คำปรึกษาจึงได้แนะนำให้สุพจน์ พายรรยามาตรวจเลือด และหลังจากนั้นอีกประมาณ 1 เดือน ภรรยาของสุพจน์ก็ได้มาตรวจเลือด ด้วยตนเอง ซึ่งผลเลือดของภรรยาสุพจน์ก็ติดเชื้อเอดส์เช่นกัน จากนั้นไม่นานทั้งคู่ก็แยกทางกันอยู่ และจากคำบอกเล่าของญาติสุพจน์บอกว่า หลังจากที่สุพจน์แยกทางกับภรรยาเขาแล้ว สุพจน์เริ่มใช้ ยาเสพติดหนักขึ้น ญาติเคยพาไปบำบัดรักษาที่ศูนย์บำบัดยาเสพติดภาคเหนือครั้งหนึ่งหลังจากกลับมาไม่นานก็กลับไปเสพยาใหม่อีก ต่อมาสุพจน์เริ่มมีอาการทางจิตประสาทจากผลของการใช้ยาเสพติดในปริมาณที่มากและหลายชนิด มีอาการหวาดระแวง เหมือนมีคนมากระซิบที่ข้างหู คิดว่าจะมีคนมาทำร้าย ญาติจึงนำตัวส่งไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลสวนปรุงเพื่อรักษาอาการของโรคจิตโรคประสาท รักษาได้ประมาณ 3 เดือน แพทย์ก็ให้กลับไปกินยารักษาโรคจิตโรคประสาทต่อที่บ้านและนัดให้ไปรับยาทุกเดือน แต่สุพจน์ไม่ได้ไปรับยาและไม่ชอบกินยามักจะแอบเอายาทิ้งเป็นประจำ

มารดาของสุพจน์เล่าให้ฟังว่า สุพจน์ชอบ และหลงรักผู้หญิงคนหนึ่งชื่อเดือน ซึ่งฝ่ายหญิงไม่ค่อยจะชอบสุพจน์มากนัก โดยสุพจน์ให้แม่ไปขอฝ่ายหญิงแต่งงาน ครั้งแรกถูกฝ่ายหญิงปฏิเสธ ไม่ยอมแต่งงานด้วย สุพจน์เสียใจมากจึงขู่ว่าถ้าไม่ได้แต่งงานกับผู้หญิงที่ชื่อเดือนจะฆ่าตัวตายด้วยการแขวนคอ ด้วยความรักและเป็นห่วงลูกชายมารดาของสุพจน์จึงกลับไปขอเดือนให้แต่งงานกับสุพจน์อีกครั้งหนึ่งและเล่าความจริงให้ผู้หญิงที่ชื่อเดือนฟัง ด้วยความสงสารเดือนจึงยินยอมแต่งงานกับสุพจน์ ทั้งคู่อยู่ด้วยกันจนมีบุตร 1 คน และแยกทางกันในที่สุดเพราะสุพจน์ติดยาเสพติด

จากการสอบถามผู้ใหญ่บ้าน เพื่อนบ้านทำให้ทราบว่า ระยะก่อนที่สุพจน์จะเสียชีวิตได้อาศัย อยู่ในบ้านไม้ชั้นเดียวกับมารดา พ่อเลี้ยง และน้องชายคนเล็ก ซึ่งมักจะมีเรื่องทะเลาะเบาะแว้งกันเป็นประจำ ลูกศรีจันทร์ ซึ่งเป็นญาติของสุพจน์ เล่าว่า สุพจน์ได้มีการทวงถามถึงเรื่องที่ดินจาก

มารดาที่จะโอนให้กับลูกสาวของสุพจน์เอง และขอร้องให้ลุงศรีจันทร์ช่วยไปเป็นพยานรับรู้ในเรื่องดังกล่าว มารดาของสุพจน์เล่าว่า ในครั้งสุดท้ายนี้ได้ยินสุพจน์บ่นเบื่อชีวิตตนเอง อยากตาย ซึ่งตนเองก็รู้สึกวิตกกังวล และเป็นห่วงในตัวของสุพจน์มาก จนในวันเกิดเหตุสุพจน์ไม่ได้ไปรับจ้างทำงานแถบ่นปวกหัว ไม่ค่อยสบายและได้ขอเงินจากแม่ 20 บาท บอกว่าจะเอาไปซื้อยาหลังจากนั้นสุพจน์ก็หายตัวไป จนถึงเย็นเวลาประมาณ 18.00 น. แม่รู้สึกผิดปกติจึงให้น้องชายไปตามหา แต่ก็ไม่ได้พบจึงไปแจ้งผู้ใหญ่บ้านและขอแรงเพื่อนบ้านไปช่วยค้นหาแต่ก็ไม่พบ จนถึง เช้าวันที่ 6 สิงหาคม เวลาประมาณ 09.00 น. ได้มีคนไปพบศพของพจน์ ที่ในป่าช้าของหมู่บ้าน จึงได้แจ้งให้ตำรวจมาชันสูตรพลิกศพ

สรุป และวิเคราะห์ กรณีศึกษาที่ 6 (สุพจน์)

จากการศึกษาพบว่า ประวัติทางครอบครัวของสุพจน์ ต้องสูญเสียบิดาตั้งแต่ยังเยาว์วัย และมารดามีสามีใหม่ซึ่งสร้างความไม่พอใจให้กับสุพจน์เป็นอย่างยิ่งเพราะคิดว่าสามีใหม่ของมารดาแย่งความรักของมารดาไปจากตนเอง และยังมารดาให้กำเนิดน้องชายอีก 2 คน จึงทำให้สุพจน์อิจฉาน้องไม่รักน้องเพราะคิดว่าน้องก็มาแย่งความรักของมารดาไปจากตนเช่นกัน ความไม่รักน้อง อิจฉาน้อง รังแกน้อง ส่งผลให้มารดาและพ่อเลี้ยงต้องทำโทษสุพจน์บ่อย ๆ สร้างความไม่พอใจให้กับสุพจน์ จึงทำให้เกิดปมด้อยเกี่ยวกับเรื่องความรักขึ้นในใจ จนบางครั้งก้าวร้าวถึงขั้นทำร้ายพ่อเลี้ยงของตนเอง บางครั้งทำร้ายผู้อื่นไม่ได้ก็หันมาทำร้ายตนเอง ประชดตนเองด้วยการเสพยาเสพติดตามเพื่อน อีกทั้งในระยะหลังเพื่อนๆ ที่เคยร่วมเสพยาเสพติดด้วยกันถูกจับติดคุกและป่วยตายด้วยโรคเอดส์ไปมากแล้ว ประกอบกับอาการป่วยทางจิตที่มาจากผลของการใช้สารเสพติด ต้องหาเงินทุกวิถีทางเพื่อให้ได้เงินมาซื้อยาเสพติด การเบียดเบียนที่ป่วยเป็นโรคจิตโรคประสาท อาการป่วยจากการติดเชืเอดส์ จึงทำให้เกิดความวิตกกังวล คิดมาก ตับสน รู้สึกห่อเหี่ยว เบื่อหน่ายชีวิต คิดว่าอยู่ไปก็ไร้ค่า รู้สึกสับสนในใจและกดดัน คิดหาทางออกไม่ได้จึงตัดสินใจเลือกทางออกโดยการแขวนคอฆ่าตัวตาย ปัจจัยสำคัญที่ทำให้สุพจน์เสียชีวิตมาจาก การสูญเสียบิดาตั้งแต่วัยเด็ก ขาดความรักความอบอุ่นจากครอบครัว ติดยาเสพติด ป่วยด้วยโรคเอดส์ และโรคจิตโรคประสาท ซึ่งเป็นเหตุเป็นผลที่สัมพันธ์ และเอื้อซึ่งกันและกัน

กรณีศึกษาที่ 7 นายมนตรี (นามสมมุติ) เสียชีวิตแล้ว

ข้อมูลพื้นฐาน

จากทะเบียนรายงานผลการชันสูตรพลิกศพ ของสถานีตำรวจภูธรอำเภอหาด และจากบันทึกของแพทย์ที่ไปชันสูตรพลิกศพ เมื่อวันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2542 ได้รับแจ้งให้ไปชันสูตรพลิกศพผู้เสียชีวิตด้วยการแขวนคอตายในภายในห้องข้างผู้ต้องหา บนสถานีตำรวจภูธรอำเภอหาด ผลจากการชันสูตรพลิกศพ พบศพชายไทย อายุประมาณ 33 ปี มีภูมิลำเนาอยู่หมู่ที่ 10 ตำบลหางดง อำเภอหาด จังหวัดเชียงใหม่ สภาพศพมีเชือกแขวนคอผู้ตายติดกับซี่โครงกระดูกซี่โครงในท้องข้างผู้ต้องหาชั่วคราว เสียชีวิตมาแล้วประมาณ 5 ชั่วโมง จึงได้มอบศพให้ญาตินำกลับบำเพ็ญกุศลตามประเพณีต่อไป

ประวัติส่วนตัว และประวัติครอบครัว

จากการสอบถามบิดา และญาติของผู้ตาย ทำให้ทราบชื่อผู้ตาย ชื่อ มนตรี (นามสมมุติ) อายุ 33 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ หมู่ที่ 10 บ้านวังดงใหม่ ตำบลหางดง อำเภอหาด อาชีพรับจ้างทั่วไป รายรับรายจ่ายไม่แน่นอน มนตรีมีความสูงประมาณ 159 เซนติเมตร น้ำหนัก 57 กิโลกรัม เป็นคนผิวสีเหลือง บุคลิกภาพทั่วไป เป็นคนเสียจริต ไม่ชอบพูดคุยกับใคร ชอบเล่นกีฬาทุกชนิด โดยเฉพาะฟุตบอลเป็นกีฬาที่มนตรีชอบเล่นมากที่สุด ชีวิตในวัยเด็กมนตรี มีพี่น้องทั้งหมด 5 คน ตัวมนตรีเป็นบุตรคนโต มีน้องชาย 2 คน น้องสาว 2 คน บิดาของมนตรีเป็นนักการภารโรงประจำโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่งในอำเภอหาด และบิดาของมนตรีเล่าให้ฟังว่า ในวัยเด็กมนตรีเป็นคนรักน้องๆ การเรียนพอใช้ได้ ชอบเล่นกีฬาเป็นชีวิตจิตใจ แต่ขี้เกียจอ่านหนังสือ ไม่ค่อยช่วยแม่ทำงานบ้าน ชอบเที่ยวเตร่ตอนกลางคืนและนอนดึกสาย การศึกษาสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนหาดพิทยาคม หลังจากที่มนตรีสำเร็จการศึกษาแล้ว มนตรีได้ไปสอบเพื่อศึกษาต่อที่วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่ สาขาช่างไฟฟ้า แต่ไม่สามารถสอบผ่านเข้าไปเรียนต่อได้ ทำให้มนตรีเกิดความผิดหวัง เสียใจเกี่ยวกับเรื่องการสอบเข้าเรียนต่อไม่ได้มาก ประกอบกับมนตรีเป็นคนเรียนอ่อนกว่าน้องๆ ทั้ง 4 คน จึงทำให้เกิดปมด้อยในใจ และมักจะบ่นให้กับตัวเองอยู่เสมอโดยตั้งใจให้บิดามารดาได้ยื่นเกี่ยวกับความไม่สนใจเรียนของตนเอง มนตรีเริ่มคบเพื่อนไม่ดี ประชดชีวิตด้วยการเสพยาเสพติดประเภทกัญชา ฝิ่น ยาบ้า และเฮโรอีน ตามลำดับ พ่อ แม่และทุกคนในครอบครัวเป็นห่วงและขอร้องให้มนตรี เลิกเสพยาเสพติด ซึ่งใจจริงของมนตรี ก็อยากจะเลิกเหมือนกัน แต่มนตรีก็นึกถึงเหตุผลกับบิดาของตนเองว่า “ยาเสพติดทำให้หายมี แต่ยาที่ทำให้ลืมไม่มี” และถึงแม้ตนเองจะเลิกได้ก็ตามเมื่อกลับมาแล้วยังอยู่ในสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมที่มียาเสพติดที่เอื้อต่อการเสพยา ก็คงกลับไปเสพยาเช่นเดิม มนตรีเคยบวชพระได้ประมาณ 1 พรรษา ก็ลาสิกขาบวชออกไปทำงาน

เป็นพนักงานขับรถส่งของให้กับบริษัทแห่งหนึ่งที่กรุงเทพมหานคร โดยเช่าห้องพักอาศัยอยู่ร่วมกับเพื่อน ๆ ที่มาจากหมู่บ้านเดียวกัน ประมาณ 10 กว่าคน โดยมีเพื่อนสนิทตั้งแต่สมัยชั้นประถมศึกษา รวมอยู่ด้วย คือ สุพจน์ และต่อมาก็ได้รู้จักและใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับภรรยาที่ชื่อแหว (นามสมมุติ) ซึ่งเป็นคนในหมู่บ้านวังสูงใหม่เช่นกัน ทำงานด้วยกัน จนมีบุตรชาย 1 คน มนตรีทำงานที่กรุงเทพมหานคร ได้ประมาณ 2 ปี บิดาก็ไปตามให้กลับมาสอบทำงานเป็นพนักงานที่โรงพยาบาลสออด มนตรีสอบได้และพาครอบครัวกลับมาอยู่กับบิดา และทำงานที่โรงพยาบาลสออดได้ประมาณ 8 เดือน ทางโรงพยาบาลสออดก็ต้องให้ลาออกเพราะมนตรียึดยาเสพติดและไม่ยอมไปทำงานเป็นระยะเวลาติดต่อกันหลายวัน หลังจากที่ยมนตรีต้องออกจากงานได้ไม่นานทั้งสองก็แยกทางกัน โดยภรรยาได้พาบุตรชายกลับไปอาศัยอยู่กับบิดาของตนเองในหมู่บ้านเดียวกัน จากการเล่าให้ฟังของเพื่อนบ้านละญาติผู้ใหญ่ ได้ความว่าบิดาและมารดาของมนตรี ได้หย่าจากกันตั้งแต่ปี พ.ศ 2536 โดยบิดาไปมีภรรยาคนใหม่ทำงานในสถานที่ทำงานแห่งเดียวกัน ส่วนมารดาก็ไปมีสามีคนใหม่ที่อาศัยอยู่ในเมืองเชียงใหม่ โดยปล่อยให้มนตรียาศัยอยู่กับน้องชายคนเล็กในบ้านหลังเก่าที่เคยอยู่ตั้งแต่วัยเด็ก จากการเล่าให้ฟังของเพื่อนมนตรีคนหนึ่ง บอกว่ามนตรีเคยมีประวัติติดยาเสพติด และเคยได้รับโทษจำคุกมาแล้ว 2 ครั้ง ครั้งแรกถูกศาลตัดสินจำคุก 6 เดือน ในข้อหาลักทรัพย์ ครั้งที่ 2 ในข้อหาฉ้อโกงยาเสพติดไว้ในความครอบครอง ศาลตัดสินจำคุก 1 ปี 8 เดือน ครั้งที่สุดท้าย ถูกจับดำเนินคดีในข้อหาฉ้อโกงยาเสพติดไว้ในความครอบครองอีก ซึ่งอยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดี และถูกฝากขังไว้ในห้องขังของสถานีตำรวจภูธรอำเภอสออดได้เพียง 1 วัน ก็ตัดสินใจแขวนคอตายในห้องขังโดยใช้เสื้อจิกทำเป็นเชือกมาผูกคอตนเองกับกับตุ๊กตกรงเหล็กของห้องขัง

จากการเล่าให้ฟังของน้องชายมนตรี ได้ความว่า ก่อนหน้าที่มนตรีจะแขวนคอประมาณ 1 วัน มนตรีได้ขโมยเงินจากกระเป๋าทางเกงของพ่อที่แขวนไว้ไปประมาณ 1,000 บาท พ่อโกรธมากจึงไปแจ้งความให้ตำรวจจับไปดำเนินคดี ซึ่งก็สอดคล้องกับการสอบถามจากบิดาของมนตรีที่เล่าให้ฟังว่าวันนั้นโกรธ มนตรีมากที่ขโมยเงิน จึงไปที่สถานีตำรวจแจ้งความให้ตำรวจไปจับมนตรีเพื่อที่จะให้เขาได้ถูกจับไปดำเนินคดีติดคุกเพื่อคิดนิสัย โดยคิดว่าหลังจากที่เขาพ้นโทษออกมาครั้งนี้อันแล้วจะพาไปบำบัดรักษาที่ศูนย์บำบัดรักษาเสพติดภาคเหนือต่อไป

ภาวะสุขภาพ และการเจ็บป่วย

จากการพูดคุย สัมภาษณ์ และเล่าให้ฟังจากบิดา และน้องชายของมนตรี ได้ความว่ามนตรียึดยาเสพติดแทบทุกชนิด เช่น กัญชา ยาบ้า เฮโรอีนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ยาเสพติดประเภทเฮโรอีนชนิดฉีดเข้าเส้น และจากการเล่าให้ฟังจากน้องชายของมนตรีได้ความว่า มนตรียมีเพื่อนกลุ่มที่ใช้ยาเสพติดประเภทเฮโรอีนโดยการให้เข็มฉีดเข้าเส้นร่วมกันในนั้นจะมี สุพจน์และด้อม ซึ่งทั้งสองได้

เสียชีวิตไปแล้วด้วยโรคเอดส์ มารยะหลังพี่มนตรีมีสภาพร่างกายที่ผอมและน้ำหนักลดลงไปมาก ผมได้แนะนำให้ไปตรวจเลือดหาเชื้อเอดส์ แต่พี่มนตรีไม่ยอมไปตรวจ จากการเล่าให้ฟังขอบิดา มนตรียกบอกว่า ในวัยเด็กมนตรีเป็นผู้ที่มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ดีมาก ไม่มีอาการทางโรคจิตโรคประสาท มารยะหลังเขาเริ่มใช้ยาเสพติดหนักทำให้ร่างกายเขาทรุดโทรมลงไปเร็วมาก ถ้าวันไหนที่เขาไม่ได้เสพยาจะมีอาการกระวนกระวาย กระสับกระส่าย รื้อค้นสิ่งของภายในบ้านไปขายหรือจำนำเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินที่จะนำไปซื้อยา บางครั้งก็ทำลายข้าวของภายในบ้าน บางครั้งก็มีพฤติกรรมก้าวร้าวชกต่อยกับน้องชายของเขาบ้าง เมื่อน้องมาพบและห้ามปราม

สรุป และวิเคราะห์ กรณีศึกษาที่ 7 (มนตรี)

จากการศึกษาพบว่า มนตรีมาจากสภาพครอบครัวที่แตกแยกบิดามารดาต่างแยกทางไปมีสามีภรรยาใหม่ มนตรีไม่ประสบผลสำเร็จในด้านการเรียน คิดว่าตนเองมีปมด้อยทางด้านปัญญา อิงฉันท้องที่เรียนเก่ง คบเพื่อนที่ใช้ยาเสพติดและติดยาเสพติด หลังจากแต่งงานชีวิตสมรสล้มเหลว ภรรยาแยกไปมีสามีใหม่โดยพาบุตรชายไปอยู่ด้วย ซึ่งลักษณะนิสัย และบุคลิกภาพมนตรี เป็นคนที่ชอบหัวเราะแวง ไม่ชอบติดต่อกับบุคคลอื่น คิดว่าตนเองไร้ค่า วิตกกังวล ซึมเศร้า คิดมาก ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากฤทธิ์ของสารเสพติดที่มนตรีใช้อยู่ จึงทำให้ป่วยเป็นโรคประสาท และติดเชื้อเอดส์มาจากสุพจน์โดยการใช้เข็มฉีดยาเสพติดร่วมกัน มนตรีเคยมีประวัติทำร้ายร่างกายน้องชายของตนเอง มนตรีเคยมีประวัติติดคุกมาแล้ว 2 ครั้ง อาจก่เหตุการณ์รุนแรงที่เกิดขึ้นในช่วงที่ติดคุก จึงทำให้เกิดความวิตกกังวล คิดมาก สับสน ว้าวุ่นในใจ รู้สึกท้อแท้ เบื่อหน่ายตัวเอง คิดว่าอยู่ไปก็ไร้ค่า จึงทำให้เกิดความกดดันในจิตใจ และคิดหาทางออกไม่ได้ หรือในช่วงนั้นอาจจะคิดถึงเพื่อนสนิทที่เคยร่วมเสพยาด้วยกัน และคิดถึงเพื่อนคนที่จากไปด้วยวิธีการด้วยแขวนคอฆ่าตัวตาย จึงตัดสินใจเลือกทางออก โดยการแขวนคอฆ่าตัวตายเลียนแบบเพื่อน ปัจจัยสำคัญที่ทำให้มนตรีเสียชีวิตมาจากครอบครัวขาดความรักความอบอุ่น ครอบครัวแตกแยก มีการใช้ยาเสพติดและมีอาการทางโรคจิตโรคประสาท เป็นปัจจัยสนับสนุน จึงส่งผลให้พยายามฆ่าตัวตายในห้องข้างด้วยการแขวนคอตายจนสำเร็จ

กรณีศึกษาที่ 8 ชื่อ นายศรีมูล (นามสมมุติ) เสียชีวิตแล้ว

ข้อมูลพื้นฐาน

จากทะเบียนรายงานผลการชันสูตรพลิกศพ ของสถานีตำรวจภูธรอำเภอฮอด และจากบันทึกของแพทย์ที่ไปชันสูตรพลิกศพ เมื่อวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2541 ได้รับแจ้งให้ไปชันสูตรพลิกศพ ผู้เสียชีวิตด้วยการแขวนคอตายในบริเวณสวนลำไยของพื้นที่ หมู่ที่ 5 ตำบลบ้านตาล จากการสืบสวนสอบสวน และชันสูตรพลิกศพ ทำให้ทราบว่า ผู้ตาย ชื่อ นายศรีมูล (นามสมมุติ) อายุประมาณ 52 ปี อยู่หมู่ที่ 10 บ้านวังลุงใหม่ ตำบลหางดง อำเภอฮอด เสียชีวิต ด้วยการแขวนคอตัดกับข้อในเพลิงหักสวนลำไย เมื่อนำศพลงมาชันสูตรพลิกศพ พบว่าที่ลำคอของผู้ตายมีรอยเชือกในล่อนรัดคอจนทำให้เขียวคล้ำ เสียชีวิตมาแล้วประมาณ 12 ชั่วโมง เนื่องจากขาดอากาศหายใจ จากการใช้เชือกแขวนคอตนเอง ในที่เกิดเหตุไม่ปรากฏหลักฐานและร่องรอยการต่อสู้ใด ๆ จึงได้มอบศพให้ญาตินำกลับไปบำเพ็ญกุศลตามประเพณีต่อไป

ประวัติส่วนตัว และประวัติครอบครัว

จากการสอบถาม และเล่าให้ฟังของ มารดา ภรรยา และญาติของผู้ตาย ทราบว่าผู้ตาย ชื่อ นายศรีมูล อายุ 52 ปี บุคลิกลักษณะเด่น เป็นคนรูปร่างอ้วนเตี้ย หัวล้าน ความสูง ประมาณ 156 เซนติเมตร น้ำหนักประมาณ 59 กิโลกรัม เป็นคนที่อารมณ์ดีชอบความสนุกสนาน ร่าเริง ชอบให้ความร่วมมือและช่วยเหลืองานบุญ งานกุศล งานส่วนรวมเป็นอย่างดี การศึกษาลำดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อาชีพรับรับเหมาก่อสร้างทั่วไป มารยะหลังอายุมากแล้วประกอบกับชอบดื่มเหล้าจนติดถ้าไม่ได้ดื่มจะมีอาการมือสั่นไม่สามารถทำงานได้ จึงไม่ค่อยมีผู้มาจ้างเหมาไปก่อสร้าง จึงหันไปประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ส่วนภรรยาทำไม้เสียบลูกชิ้นส่งให้กับแม่ค้าในตลาดข้าง รายรับของครอบครัวประมาณเดือนละ 800 – 1,000 บาท รายจ่ายประมาณ เดือนละ 1,000 – 1,500 บาท บางครั้งก็ได้รับการช่วยเหลือจากน้องชายที่บวชเป็นพระบ้างแต่ไม่แน่นอน วิธีการหาทางออกเมื่อเกิดปัญหาจะดื่มเหล้า และดื่มเป็นประจำทุกวัน ภูมิลำเนาและชีวิตในวัยเด็ก จากการเล่าให้ฟังของแม่ศรีมูล ได้กล่าวว่า ศรีมูลเป็นบุตรชายคนโต ในจำนวนพี่น้อง 2 คน ซึ่งน้องชายของศรีมูลได้บวชเป็นพระตั้งแต่ยังเด็กจนถึงปัจจุบัน บิดาของศรีมูลเสียชีวิตตั้งแต่เขายังเป็นเด็ก ด้วยอุบัติเหตุพลัดตกลงไปในบ่อที่ใช้สำหรับดื่มน้ำมันสนจนเดือด เขาเสียชีวิตอย่างทรมานมาก ตอนนั้นศรีมูลเรียนอยู่ประมาณชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในสมัยที่ศรีมูลเป็นเด็ก เขาเป็นเด็กที่ค่อนข้างขี้ขลาด ชอบเที่ยวเตร่ ไม่ชอบเรียนหนังสือ และเรียนหนังสือไม่ค่อยจะทันเพื่อน เรียนไม่เก่ง หลังจากสำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ศรีมูลก็ออกมาช่วยแม่ทำงานเลี้ยงน้อง พอโตขึ้นก็เดินทางไปรับจ้างทำงานทั่วไปในที่ต่าง ๆ ได้เงิน

มาส่งให้แม่เป็นบางครั้ง ศรีมูลมีภรรยาคนแรกอย่างไม่เป็นทางการ เมื่ออายุประมาณ 19 ปี ภรรยาของเขาเป็นคนจังหวัดลำปาง ไม่มีลูกด้วยกัน เมื่ออายุครบเกณฑ์ทหาร ศรีมูลได้กลับมาคัดเลือกเกณฑ์ทหาร แต่ไม่ได้รับการคัดเลือกเพราะความสูงไม่ได้เกณฑ์ หลังเสร็จจากการคัดเลือกเกณฑ์ทหารในครั้งนั้น ศรีมูลก็ไม่ได้กลับไปหาภรรยาคนแรกอีกเลย ภรรยาตามให้กลับก็ไม่ยอมกลับ จึงเลิกกันไป จากนั้นไปศรีมูลได้ไปรับจ้างทำงานที่โรงงานน้ำแข็งแห่งหนึ่งที่จังหวัดเชียงใหม่ ได้รู้จักและติดดินใจอยู่กับภรรยาคนที่ 2 ซึ่งเป็นเพื่อนที่ทำงานเดียวกัน จนได้บุตรชาย 2 คน ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวในขณะนั้นเป็นไปด้วยดี ต่อมารายได้จากการทำงานไม่พอเพียงจึงลาออกมาประกอบทำอาชีพรับเหมาก่อสร้าง โดยเช่าบ้านพักอาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ทำได้ประมาณ 25 ปี หลังจากลูกชายทั้งสองสำเร็จการศึกษามีงานทำและมีครอบครัวหมดแล้วจึงอพยพย้ายมาอยู่กับแม่ที่บ้านวังลูนใหม่ เมื่อ ปี พ.ศ. 2540 จากการสอบถามเพื่อนบ้านใกล้เคียงถึงความสัมพันธ์ภายในครอบครัวระยะหลังก่อนที่ศรีมูลจะฆ่าตัวตาย ได้ความว่าทั้งสองสามีภรรยา ได้ย้ายกลับเข้ามาพักอาศัยอยู่กับแม่ของศรีมูล ได้ประมาณ 2 ปีแล้ว ทั้งสองประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป แต่ศรีมูลชอบดื่มเหล้าเป็นประจำ ภรรยาของศรีมูลทำหน้าที่ดูแลแม่ของสามี และตัวของสามีดีมาก ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ก็เป็นไปด้วยดีไม่มีอะไรผิดสังเกต นอกจากตอนเย็นหลังจากศรีมูล ดื่มเหล้ามักจะควบคุมสติอารมณ์ไม่อยู่ ชอบเอะอะโวยวาย ทะเลาะกันบ้างเป็นบางครั้ง ส่วนมากจะไม่รุนแรง เพราะมีแม่เป็นผู้คอยห้ามปราม

ภาวะสุขภาพ การเจ็บป่วย และการพยายามฆ่าตัวตาย

จากการเล่าให้ฟังโดยมารดาของศรีมูล ได้ความว่า ในวัยเด็กศรีมูลเป็นคนแข็งแรง ไม่เจ็บป่วยได้ง่าย ไม่มีโรคจิตโรคประสาท และจากการเล่าให้ฟังจากของภรรยาของศรีมูล ได้ความว่า ศรีมูล มีโรคประจำตัวคือ โรคกระเพาะอาหาร สืบเนื่องจากการที่ศรีมูลชอบดื่มเหล้ากับเพื่อนหลังเลิกงานเป็นประจำจึงทำให้รับประทานอาหารไม่เป็นเวลา มารยะหลัง 2-3 ปี ที่ผ่านมาศรีมูลเริ่มดื่มเหล้าหนักมากขึ้นห้ามก็ไม่ฟัง ถ้าวันไหนศรีมูลไม่ได้ดื่มเหล้า จะมีอาการมือสั่น อารมณ์หงุดหงิดง่าย ศรีมูลไม่เคยมีประวัติการฆ่าตัวตายมาก่อน ครั้งนี้เพิ่งลงมือกระทำเพียงครั้งแรก และก็สามารถฆ่าตัวตายได้สำเร็จ ซึ่งประมาณ 1 สัปดาห์ ก่อนที่ศรีมูลจะแขวนคอฆ่าตัวตาย ศรีมูลเคยบ่นให้ภรรยาได้ยินทำนองดัดพ้อ น้อยใจ เบื่อหน่ายในชีวิต เบื่อกับสภาพร่างกายของตนเอง

รายละเอียดและวิธีการที่ใช้ในการฆ่าตัวตาย จากบันทึกผลการไปตรวจชันสูตรพลิกศพ ระบุว่าผู้ตายเสียชีวิตไปแล้วประมาณ 12 ชั่วโมง ด้วยสาเหตุแขวนคอฆ่าตัวตาย เมื่อวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2541 ซึ่งตรงกับวันที่แม่ และภรรยาของศรีมูล และเพื่อนบ้านใกล้เคียง ที่บอกว่าในวันเกิดเหตุ ศรีมูล ทะเลาะกับภรรยา และทำร้ายร่างกายภรรยา แต่ไม่ได้รับบาดเจ็บรุนแรงมากนัก

จากนั้นก็ขับมอเตอร์ไซด์หนีออกจากบ้านไป โดยบอกกับแม่ของผู้ตายว่าจะไปนอนที่สวนลำไย จนทราบข่าวว่าเสียชีวิตในตอนสายของวันรุ่งขึ้น และจากการเล่าโดยของภรรยาศรีมูล ได้ความว่า ในวันเกิดเหตุ ศรีมูลได้ออกไปหางานทำนอกบ้านแต่ไม่ได้งาน จึงกลับมาช่วยภรรยาทำไม้เสียบลูกชิ้นที่บ้าน ระหว่างทำงานได้ยินลุงศรีมูล บ่นกลุ่มใจถึงเรื่องไม่มีงานทำ ไม่มีเงินใช้เหมือนเมื่อก่อน เบื่อตัวเองเหลือเกิน อยากตายไปจากโลกนี้ ซึ่งภรรยาก็ปลอบใจว่าไม่ต้องคิดมากลูก ๆ ก็โตกันหมดแล้ว ช่วยกันทำงานหาเงินเล็กๆ น้อย ๆ ไป รู้จักประหยัด ไม่ดื่มเหล้าเราก็พอมีกินพอมีใช้ ในตอนเย็นวันนั้นศรีมูล ก็ขับมอเตอร์ไซด์ออกจากบ้านไปหาเหล้าดื่มกับเพื่อนอีก และกลับเข้ามาอีกครั้งในสภาพที่เมามากแล้ว ลุงศรีมูลขึ้นไปนอนเปิดวิทยุฟังบนบ้าน และภรรยาได้เรียกให้ไปรับประทานอาหารเย็นแต่ลุงศรีมูลปฏิเสธบอกว่า “ยังไม่หิว กำลังฟังรายการธรรมะอยู่” และบอกให้ป้าและแม่รับประทานอาหารเย็นไปก่อน ด้วยความหวังดีกลัวแกหิวตอนกลางคืนจึง ตะโกนเรียกให้มาทานอาหารเย็นใหม่ แต่ศรีมูลก็ยังคงบอกว่าจะฟังรายการธรรมะก่อน และยังอ้างจะทำร้ายภรรยาของเขาอีก โดยปกติทั่วไปลุงศรีมูลก็อ้างอย่างนั้นเป็นประจำอยู่แล้วแต่ไม่เคยทำแม้แต่ครั้งเดียว แต่ในวันเกิดเหตุ ลุงศรีมูลก็ลงมามีร้ายป้าจริงๆ และแม่ของลุงศรีมูลก็ลงมามีร้ายโดยใช้น้ำสาดและเรียกเพื่อนบ้านมาช่วยห้าม แยกเราออกจากกันจนสำเร็จ แม่ของศรีมูลให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า หลังจากที่ทั้งคู่แยกจากกันแล้ว สักพักหนึ่งลุงศรีมูลก็บอกแม่ว่า “เมื่อบ้าน วันนี้จะไปนอนที่สวนลำไย”

สรุป และวิเคราะห์ กรณีศึกษาที่ 8 (ศรีมูล)

จากการศึกษาพบว่า ลุงศรีมูล ตูณเสียบิดาตั้งแต่วัยเด็ก ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวมีน้อย ต้องรับภาระในการเป็นหัวหน้าครอบครัว ฐานะยากจนต้องหาเงินเพื่อมาเลี้ยงแม่และภรรยา ซึ่งก่อนหน้านี้ลุงศรีมูลเคยรับเหมาก่อสร้างและมีรายได้ดี จากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจปี พ.ศ. 2540 ทำให้ศรีมูลได้รับผลกระทบรายได้ลดลง ต้องตกงาน หาเงินมาใช้จ่ายภายในครอบครัวได้น้อยลง ประกอบกับบุคลิกภาพของศรีมูลที่เป็นคนร่าเริงแจ่มใส เข้าคนง่าย มีเพื่อนมาก บางครั้งก็ซึ่มเศร้า และชอบดื่มสุราเป็นประจำจนติดและป่วยด้วยโรคพิษสุราเรื้อรัง ส่งผลให้เกิดอาการทางจิตร่วมด้วยจากการติดสุราก็ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย รู้สึกท้อแท้ สิ้นหวัง คิดว่า ตนเองไร้ค่า และคิดหาทางแก้ไขปัญหาไม่ได้ มีปัจจัยอื่นที่มากกระทบจากการทะเลาะและทำร้ายภรรยาของตนเอง นึกเสียใจจึงทำให้ตัดสินใจฆ่าตัวตาย จนสำเร็จ ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ลุงศรีมูลฆ่าตัวตายสำเร็จ มาจากสภาพครอบครัวที่ขาดบิดามาตั้งแต่เด็ก ขาดความอบอุ่นจากครอบครัว และติดสุราเรื้อรัง เป็นสำคัญ

ตารางที่ 8 แสดงสรุปการวัดผลทางสุขภาพจิต โดยใช้แบบวัด SCL - 90

กลุ่มอาการทางจิต	ค่ามาตรฐาน T - score	ผลการวัดสุขภาพจิต ค่า T - score			
		ศรีจันทร์	สมพร	วิชัย	วิไล
ผิดปกติทางกาย	50	83*	62*	73*	44
ย่ำคิดย่ำทำ	50	81*	62*	77*	53*
ไม่ชอบติดต่อบุคคลอื่น	50	58*	52*	52*	52*
ซึมเศร้า	50	> 85*	52*	76*	59*
วิตกกังวล	50	69*	53*	51*	55*
ก้าวร้าว	50	73*	43	45	47
กลัวโดยไม่มีเหตุผล	50	> 85*	61*	58*	46
หวาดระแวง	50	81*	73*	51*	41
โรคจิต	50	> 85*	56*	60*	61

* หมายถึง ผลการวัดทางจิตมากกว่ามาตรฐาน มีแนวโน้มเจ็บป่วยตามกลุ่มอาการ

> 85* หมายถึง ผลการวัดทางจิตมีค่า T - score มากกว่า 85

จากตารางที่ 8 จะพบว่า กรณีศึกษาทั้ง 4 ราย ที่ยังมีชีวิตอยู่ มีอาการทางจิต โดยเฉพาะจะมีอาการแสดง 4 ใน 9 กลุ่มอาการก่อนพยายามฆ่าตัวตายได้แก่กลุ่มอาการซึมเศร้า ย่ำคิดย่ำทำ วิตกกังวล ไม่ชอบติดต่อบุคคลอื่นค่อนข้างสูง รองลงไปได้แก่ อาการหวาดระแวง กลัวโดยไม่มีเหตุผล ผิดปกติทางกาย และโรคจิต มีเพียงรายเดียวที่มีอาการก้าวร้าว

สรุปผลจากการศึกษา

จากการศึกษาพบว่า ผู้พยายามฆ่าตัวตาย ทั้งหมด 8 ราย เป็นผู้ที่เคยพยายามฆ่าตัวตายแต่ไม่สำเร็จ (Suicide Attempt) จำนวน 4 ราย และผู้ที่ฆ่าตัวตายและสำเร็จ (Complete Suicide) จำนวน 4 ราย เป็นเพศชาย 5 ราย เพศหญิง 3 ราย ช่วงอายุอยู่ระหว่าง 18 - 53 ปี ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 18 - 33 ปี จำนวน 5 ราย ซึ่งเป็นช่วงวัยรุ่นที่ขาดวุฒิภาวะทางอารมณ์ และวัยทำงานที่ต้องรับภาระในการเลี้ยงดูครอบครัว โดยมีปัจจัยหลายด้านที่ส่งผลให้กรณีศึกษาพยายามฆ่าตัวตาย ดังนี้ คือ

ปัจจัยด้านสังคมครอบครัว พบว่า กรณีศึกษาส่วนใหญ่ มีภูมิหลังครอบครัวที่สูญเสียบิดามารดาตั้งแต่เยาว์วัย บิดา หรือ มารดาแยกไปมีสามีหรือภรรยาใหม่ ครอบครัวของตนเองแตกแยก ครอบครัวที่มีการทะเลาะวิวาทเป็นประจำ ครอบครัวขาดความอบอุ่น

ปัจจัยด้านสุขภาพร่างกาย ภาวะการเจ็บป่วย พบว่า กรณีศึกษาส่วนใหญ่จะมีการเจ็บป่วยทางด้านจิตใจ เช่น เจ็บป่วยด้วยโรคทางด้านร่างกาย โรคติดเชื้อที่รักษาไม่หาย โรคเอดส์ หรือมีโรคประจำตัวอย่างน้อย 1 โรค บางรายอาจมีอาการร่วมกันหลายโรคทั้งโรคที่เกิดจากการเจ็บป่วยทางด้านร่างกาย หรือทางด้านจิตใจ และกรณีศึกษาบางรายเคยมีประวัติติดสุรา ยาเสพติดมาก่อน

ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ และสุขภาพจิต จากการศึกษาและวัดผล ทางสุขภาพจิต และการวัดทางบุคลิกภาพ ด้วยการใช้แบบวัดบุคลิกภาพ MPI พบว่าทั้ง 4 ราย ซึ่งได้แก่ ศรีจันทร์ สมพรวิชัย และวิไล มีบุคลิกภาพในด้าน Introversion - Neuroticism คือ เป็นบุคคลที่ชอบเก็บตัว ไม่ชอบพูดจากับบุคคลอื่น มองโลกในแง่ร้าย บางครั้งจะซึมเศร้า ไม่ยืดหยุ่น หวั่นวิตก โกรธง่าย ซึ่งสอดคล้องกับการวัดผลทางสุขภาพจิต ด้วยการใช้แบบวัดสุขภาพจิต SCL - 90 พบว่าทั้ง 4 ราย มีกลุ่มอาการที่คล้ายกัน 4 ใน 9 กลุ่มอาการ ก่อนพยายามฆ่าตัวตายได้แก่ อาการซึมเศร้า ย้ำคิดย้ำทำ วิตกกังวล ไม่ชอบติดต่อกับบุคคลอื่นค่อนข้างสูง รองลงไปได้แก่ อาการหวาดระแวง กลัวโดยไม่มีเหตุผล ผิดปกติทางกาย และ โรคจิต มีเพียงรายเดียวที่มีอาการก้าวร้าว